

Bryssel 17.12.2018
COM(2018) 842 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Euroopan hiilimarkkinoiden toiminnasta

Sisällysluettelo

Lyhenneluettelo.....	3
YHTEENVETO.....	5
1. JOHDANTO	6
2. EU:N PÄÄSTÖKAUPPAJÄRJESTELMÄN PUITTEET NELJÄNNESSÄ VAIHEESSA (2021-2030)	8
2.1. Vahvistettu EU:n päästökauppajärjestelmä	8
2.2. Paremmin kohdenneet hiilivuotosäännöt.....	9
2.3 Vähähiilisen innovoinnin ja energia-alan nykyaikaistamisen rahoitus	10
3.1 Soveltamisalaan kuuluvat toiminnot, laitokset ja ilma-aluksen käyttäjät	12
3.2 Unionin rekisteri ja Euroopan unionin tapahtumaloki (EUTL)	14
4. HIILIMARKKINOIDEN TOIMINTA VUONNA 2017.....	15
4.1 Tarjonta: liikkeeseen lasketut päästöoikeudet.....	16
4.1.1. Päästökatto	16
4.1.2. Myönnettyt päästöoikeudet	18
4.1.3. Kansainväliset hyvitykset	29
4.2. Kysyntä: markkinoilta poistetut päästöhyvitykset	30
4.3. Tarjonnan ja kysynnän tasapainottaminen	31
5. ILMAILU.....	34
6. MARKKINOIDEN VALVONTA.....	37
6.1. Päästöoikeuksien oikeudellinen luonne ja verotuskohtelu.....	38
7. PÄÄSTÖJEN TARKKAILU, RAPORTOINTI JA TODENTAMINEN	39
8. YLEISKATSAUS HALLINTOJÄRJESTELYISTÄ	42
9. VAATIMUSTEN NOUDATTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA.....	43
10. PÄÄTELMÄT JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	45
LIITE	47

Lyhenneluettelo

CCU	Hiilidioksidin talteenotto ja käyttö (Carbon Capture and Utilisation)
CDM	Puhtaan kehityksen mekanismi (Clean Development Mechanism)
CER	Sertifioitu päästövähennys (Certified Emission Reduction)
EA	Eurooppalaisten akkreditointielinten yhteistyöjärjestö (European Cooperation for Accreditation)
ETA	Euroopan talousalue
EEX	European Energy Exchange
EIP	Euroopan investointipankki
ERU	Päästövähennysyksikkö (Emission Reduction Unit)
EU ETS	Euroopan unionin päästökauppajärjestelmä (European Union Emissions Trading System)
EUTL	Euroopan unionin tapahtumaloki
ICAO	Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (International Civil Aviation Organization)
ICE	ICE Future Europe
MiFID II	Direktiivi rahoitusvälineiden markkinoista (Directive on Markets in Financial Instruments)
NER	Uusien osallistujien varanto (New Entrants Reserve)
PFC	Perfluorihilivety (Perfluorocarbon)

YHTEENVETO

Euroopan päästökauppajärjestelmään (EU ETS) kuuluvien laitosten päästöt kasvoivat hieman vuonna 2017 eli 0,18 prosenttia verrattuna vuoteen 2016. Tämä käänsi päästöjen vähenemisen kehityssuunnan, joka oli alkanut kolmannen vaiheen (2013–2020) alussa. Syynä päästöjen kasvuun oli reaalisen BKT:n 2,4 prosentin kasvu, joka oli suurempi kuin yhtenäkkään muuna vuotena nykyisen päästökaupunkauden alun jälkeen. Päästöt kasvoivat pääasiassa teollisuuden alalla, kun taas energia-alan päästöt vähenivät hieman neljäntenä peräkkäisenä vuotena (ks. kohdan 4.2 taulukko 7). Ilmailualan todennetut päästöt kasvoivat 4,5 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna (ks. kohdan 5 taulukko 8).

Tarkistettu EU:n päästökaupunkirektiivi, jolla uudistetaan järjestelmää seuraavaksi vuosikymmeneksi, julkaistiin 14. maaliskuuta 2018. Uudistuksen tarkoituksena on helpottaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä EU:n päästökauppajärjestelmän aloilla 43 prosenttia vuoteen 2030 mennessä (EU:n vuoteen 2030 ulottuvien ilmastotavoitteiden ja Pariisin sopimuksen sitoumusten mukaisesti), turvata teollisuuden kilpailukyky ja edistää vähähiilistä nykyaikaistamista ja innovointia.

Euroopan hiilimarkkinoiden päästöoikeuksien ylijäämä on kolmen viime vuoden aikana jatkuvasti pienentynyt yhteensä lähes miljardilla päästöoikeudella, mikä johtuu pääasiassa niin sanotusta takapainotuksesta eli päästöoikeuksien huutokaupunkamiseen lykkäämisestä (ks. kohdan 4.3 kaavio 3). Uudistetussa päästökauppajärjestelmässä pyritään edelleen pienentämään ylijäämää vahvistamalla markkinavakaussvarantoa, joka on vuonna 2015 perustettu päästöoikeuksien ylitarjonnan vähentämiseen ja päästökauppajärjestelmän tulevien häiriöiden sietokyvyn parantamiseen tarkoitettu EU:n mekanismi. Markkinavakaussvarantoon sijoitettavan ylijäämän prosenttiosuus kaksinkertaistetaan alun perin sovitusta 12 prosentista 24 prosenttiin vuodesta 2019 (jolloin varannon käyttö alkaa) vuoteen 2023. Lisäksi varannossa säilytettävät päästöoikeudet, jotka ylittävät edellisen vuoden huutokaupunkattavien päästöoikeuksien määrän, eivät ole enää voimassa vuodesta 2023 lähtien. Toukokuussa 2018 toteutettu markkinavakaussvarannon ylijäämäindikaattorin toinen julkistaminen ja nämä uudistukset johtavat siihen, että lähes 265 miljoonaa päästöoikeutta (16 prosenttia ylijäämästä) sijoitetaan markkinavakaussvarantoon tammikuusta elokuuhun 2019 huutokaupunkamisen sijasta. Tämä vähentää päästökaupunkamääriä vuoden 2019 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana noin 40 prosenttia verrattuna vastaavaan määrän vuonna 2018.

Jotta kansainvälinen prosessi ilmailun päästöjen hillitsemiseen tähtäävän maailmanlaajuisen järjestelmän perustamiseksi saisi lisävauhtia ja jotta sen tuleva täytäntöönpano EU:ssa olisi helpompaa, soveltamisalan rajaamista ilmailualalla Euroopan talousalueen sisäisiin lentoihin on jatkettu vuoteen 2023 asti. Vuodesta 2021 lähtien ilmailualaan sovelletaan ensimmäisen kerran lineaarista vähennyskerrointa, joka alentaa ilmailun päästökattoa 2,2 prosenttia vuodessa.

1. JOHDANTO

Euroopan unionin päästökauppajärjestelmä (EU ETS) on ollut teollisuuden ja energia-alan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan EU:n strategian kulmakivi vuodesta 2005. Järjestelmällä edistetään huomattavasti EU:n vuodelle 2020 asettamaa tavoitetta vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Vaikka EU on ylittämässä tämän tavoitteensa¹, kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä osana vuoteen 2030 ulottuvia EU:n ilmasto- ja energiapuitteita vaatii jatkuvaa edistystä². EU:n vuoden 2030 tavoitteen saavuttamisen kannalta tärkein mekanismi on hyvin toimiva EU:n päästökauppajärjestelmä: sen avulla on tarkoitus saada aikaan 43 prosentin kasvihuonekaasupäästövähennykset vuoteen 2005 verrattuna järjestelmään kuuluvilla aloilla.

Jotta EU:n päästökauppajärjestelmällä voitaisiin saavuttaa edellä mainittu tavoite, komissio hyväksyi vuonna 2015 ehdotuksen³ EU:n päästökauppajärjestelmän tarkistamiseksi sen neljättä päästökauppakautta (2021–2030) varten. Laajojen neuvottelujen jälkeen Euroopan parlamentti ja neuvosto tukivat tarkistusta virallisesti helmikuussa 2018, ja tarkistettu EU:n päästökauppadirektiivi⁴ tuli voimaan 8. huhtikuuta 2018.

EU:n päästökauppadirektiiviä tarkistettiin vuonna 2017 uudelleen⁵ siten, että päästökauppajärjestelmän soveltaminen rajattiin myös jatkossa Euroopan talousalueen (ETA) sisäisiin lentoihin. Näin voitiin ottaa huomioon Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä (IACO) kehitetty maailmanlaajuinen toimenpide ilmailun päästöjen vähentämiseksi. Vuonna 2017 tehtiin myös EU:n ja Sveitsin välinen sopimus⁶ Sveitsin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmän linkittämisestä EU:n päästökauppajärjestelmään. Sopimus on EU:lle ensimmäinen lajiaan.

Tämä kertomus Euroopan hiilimarkkinoiden toiminnasta on laadittu direktiivin 2003/87/EY⁷ (EU:n päästökauppadirektiivi) 10 artiklan 5 kohdan ja 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kuten direktiivissä säädetään, kertomuksen tarkoituksena on säännöllisen kuvauksen esittäminen Euroopan hiilimarkkinoiden toiminnasta vuosittain.

---

¹ EU:n kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2015 jo 22 prosenttia alle vuoden 1990 tason.

² Kansallisten ennusteiden mukaan päästöt vähenevät edelleen vuoteen 2020 saakka, mutta vuoden 2030 tavoitteen saavuttamiseksi on toteutettava lisätoimenpiteitä.

³ COM(2015) 337 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52015PC0337>

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/410, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2018, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kustannustehokkaiden päästövähennysten ja vähähiilisyyttä edistävien investointien edistämiseksi sekä päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 76, 19.3.2018, s. 3).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2392, annettu 13 päivänä joulukuuta 2017, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta voimassa olevan ilmailutoimintaa koskevan rajoitetun soveltamisen jatkamiseksi ja maailmanlaajuisen markkinaperusteisen toimenpiteen vuonna 2021 alkavan täytäntöönpanon valmistelemiseksi (EUVL L 350, 29.12.2017, s. 7).

⁶ Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus niiden kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmien välisestä yhteydestä (EUVL L 322, 7.12.2017, s. 3).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

Kertomus koskee vuotta 2017, mutta siinä esitetään myös vuoden 2018 alkupuoliskolla ehdotettuja tai hyväksytyjä aloitteita. Viime vuoden kertomukseen⁸ verrattuna siinä on uusi luku EU:n päästökauppajärjestelmän puitteista neljännessä vaiheessa ja uusi liite täytäntöönpanon edistymisestä sekä tietoja vuoden 2018 markkinavakaussvarannon ylijäämäindikaattorista ja jäsenvaltioiden osuuksista markkinavakaussvarannossa vuonna 2019. Tarkistetun EU:n päästökauppadirektiivin tiukempien avoimuus- ja raportointivaatimusten mukaisesti tämän vuoden kertomuksessa tehdään ensimmäisen kerran yhteenveto tosiasiallisista valtiontukimääristä, jotka jäsenvaltiot käyttivät välillisten hiilikustannusten kompensoimiseen vuonna 2017.

Jollei toisin ilmoiteta, tässä kertomuksessa on käytetty julkisesti saatavilla olevia tietoja, jotka komissio oli saanut käyttöönsä kesäkuun 2018 loppuun mennessä.⁹ Kertomukseen sisällytetyissä tekstikentissä esitetään yleisiä ja selittäviä tietoja EU:n päästökauppajärjestelmästä.

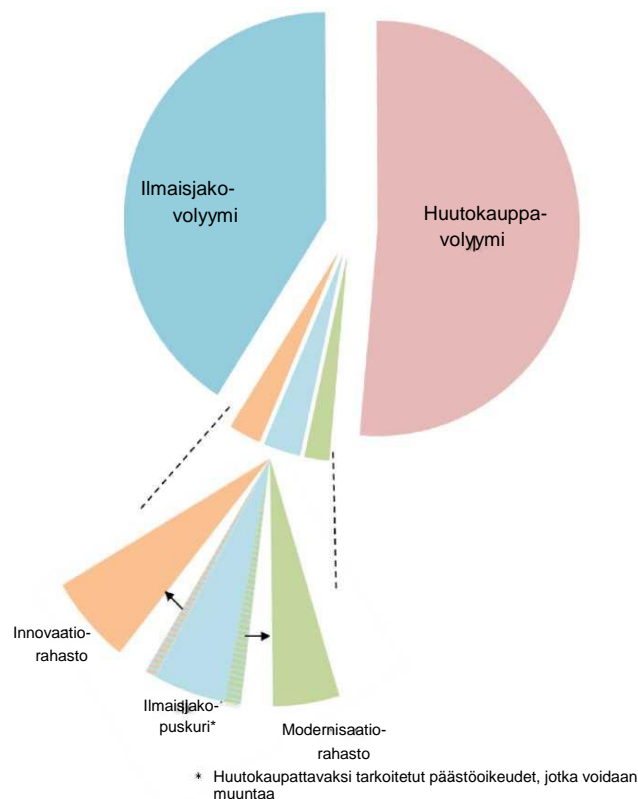
⁸ Aiempina vuosina julkaistut kertomukset ovat saatavilla verkkosivustolla https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_fi

⁹ Koontipäivä oli 29. kesäkuuta 2018.

2. EU:N PÄÄSTÖKAUPPAJÄRJESTELMÄN PUITTEET NELJÄNNESSÄ VAIHEESSA (2021-2030)

Tarkistetun EU:n päästökauppadirektiivin mukaan EU:n päästökaupparjestelmän neljännessä vaiheessa pyritään seuraaviin kolmeen tavoitteeseen: kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 43 prosenttia EU:n päästökaupparjestelmän aloilla vuoteen 2030 mennessä, teollisuuden kilpailukyvyyn turvaaminen ja vähähiilisen nykyaikaistamisen ja innovoinnin edistäminen tietyillä toisiinsa liittyvillä toimenpiteillä.

Kaavio 1: Neljännen vaiheen päästökaton erittely

2.1. Vahvistettu EU:n päästökaupparjestelmä

Päästöjen vähentämisen nopeuttamiseksi päästöoikeuksien kokonaismäärää vähennetään vuodesta 2021 alkaen vuosittain 2,2 prosenttia verrattuna nykyiseen 1,74 prosenttiin. Tämä tarkoittaa sitä, että päästöoikeuksia vähennetään jatkuvasti noin 48 miljoonaa vuodessa, kun niitä tällä hetkellä vähennetään 38 miljoonaa vuodessa. Tämä on myös linjassa sen tavoitteen kanssa, jonka mukaan kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään päästökaupparjestelmän kattamilla aloilla 43 prosenttia vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoihin.

Lisäksi markkinavakauserävarantoa, joka on perustettu hiilimarkkinoiden epätasapainon vähentämiseksi, vahvistetaan huomattavasti. Niiden päästöoikeuksien osuus, jotka asetetaan

markkinavakauservarantoon vuosina 2019–2023, kaksinkertaistetaan 24 prosenttiin, jotta päästöoikeuksien tasapaino hiilimarkkinoilla voidaan palauttaa nopeammin.

Jotta EU:n päästökauppajärjestelmän toiminta paranisi edelleen, markkinavakauservarannossa säilytettävien päästöoikeuksien määrä rajataan vuodesta 2023 lähtien edellisvuoden huutokaupattuun määrään. Tätä suurempien säilytysmäärien voimassaolo päättyy, ellei ensimmäisessä markkinavakauservarannon tarkistuksessa vuonna 2021 päätetä toisin.

Jäsenvaltiot voivat mitätöidä vapaaehtoisesti päästöoikeuksia käytettävissään olevasta huutokaupattavasta kokonaismäärästä, jos sähköntuotantokapasiteettia suljetaan kansallisten lisätoimenpiteiden vuoksi. Jos voimalaitoksia suljetaan mutta kyseinen jäsenvaltio ei mitätöi päästöoikeuksia, asiaa koskevat vaikutukset otetaan huomioon markkinavakauservarannon säännöissä siten, että varantoon lisätään päästöoikeuksia tai siitä vapautetaan päästöoikeuksia myöhemmin.

Lisätietoja tarkistettujen markkinavakauservarantosäännösten täytäntöönpanosta on kohdassa 4.3 (Tarjonnan ja kysynnän tasapainottaminen).

2.2. Paremmiin kohdennetut hiilivuotosäännöt

Nykyinen ilmaisjakokehys säilytetään suurelta osin neljännessä vaiheessa, jotta voidaan varmistaa ennakoitavuus ja avoimuus eurooppalaisen teollisuuden kannalta ja vastata kysymyksiin, jotka liittyvät teollisuuden kilpailukyyn globalisoituneessa maailmassa. Ilmaisjako on edelleenkin ennakoitavaa ja avointa ja perustuu vertailuarvoihin, jotka on johdettu EU:n tehokkaimpaan 10 prosentin joukkoon kuuluvien laitosten tehokkuudesta. Nykyisen päästökaupakauden täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella on kuitenkin tehty useita käytännön parannuksia.

Neljännessä vaiheessa ilmaisjako keskitetään aloihin, joilla riski tuotannon siirtymisestä EU:n ulkopuolelle on suurin. Alojen hiilivuotoalttiutta arvioidaan kaupan ja päästöjen intensiteettiä kuvaavan indikaattorin perusteella. Erittäin alttiit alat kirjataan hiilivuotoluetteloon, ja niille jaetaan ilmaiseksi päästöoikeuksia määrä, joka vastaa sataa prosenttia asiaankuuluvasta vertailuarvosta. Vähemmän alttiilla aloilla ilmaisjako on 30 prosenttia vuoteen 2026 mennessä, minkä jälkeen se poistetaan asteittain käytöstä vuoteen 2030 mennessä. Komissio laatii parhaillaan seuraavalle päästökaupakaudelle hiilivuotoluetteloa (ks. liitteessä oleva lisäys 6), joka on voimassa koko neljännen vaiheen ajan.

Jotta voidaan välttää satunnaisvoitot ja ottaa huomioon tekninen edistys ja innovointi vuodesta 2008 lähtien, neljännessä vaiheessa ne 54 vertailuarvoa, jotka määrittävät kullekin laitokselle maksutta jaettavien päästöoikeuksien tason, päivitetään tosiasiallisten tietojen perusteella kaksi kertaa. Kullekin vertailuarvolle määritetään vuotuinen vähennys. Se vaihtelee 0,2 prosentin vuotuisen vähimmäisvähennyksen (vähemmän innovaatioita käyttönottavat alat) ja 1,6 prosentin vuotuisen enimmäisvähennyksen (enemmän innovaatioita käyttönottavat alat) välillä. Vähimmäisvähennys takaa päästöjä hitaammin vähentävien alojen panoksen, kun taas enimmäisvähennys kannustaa innovatiivisia aloja

vähentämään päästöjä nopeammin. Vuosien 2021–2030 ilmaisjakosääntöjen tarkistamista koskevaa delegoitua säädöstä laaditaan parhaillaan, ja ilmaisjaon vertailuarvojen päivittäminen vuoksi 2021–2025 on tarkoitus aloittaa vuoden 2019 loppupuolella (ks. liitteessä oleva lisäys 6).

Lisäksi jakoa yksittäisille laitoksille voidaan mukauttaa vuosittain vastaamaan huomattavia tuotannonlisäyksiä ja -vähennyksiä. Mukautusrajaksi on määritetty 15 prosenttia, ja sitä arvioidaan kahden vuoden liukuvan keskiarvon perusteella. Jaon mukautusjärjestelmän manipuloinnin ja väärinkäytön estämiseksi komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa säädetään mukautuksia koskevista lisäjärjestelyistä. Täytäntöönpanosäädöksen laatiminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2018 lopussa (ks. liitteessä oleva lisäys 6).

Jotta monialaista korjauskerrointa ei tarvitsisi soveltaa seuraavalla päästökauppakaudella, on otettu käyttöön merkittävä uusi suojatoimi eli niin sanottu ilmaisjakopuskuri. Puskuri otettaisiin käyttöön korjauskertoimen soveltamisen yhteydessä siten, että neljännessä vaiheessa huutokaupattavien päästöoikeuksien osuutta vähennettäisiin enintään 3 prosenttia päästöoikeuksien kokonaismäärästä. Näin voitaisiin lisätä ilmaisjakoon käytettävissä olevaa määrää. Jos ilmaisjakopuskuria varten varatut päästöoikeudet jäävät käyttämättä, ne asetetaan saataville vastaperustettujen innovaatio- ja modernisaatorahastojen ”lisäyksenä” (ks. kohta 2.3).

Jäsenvaltiot voivat myös neljännessä vaiheessa antaa valtiontukea aloille, jotka ovat alttiita hiilivuotoriskille huomattavien välillisten hiilikustannusten (eli sähkön hintojen noususta aiheutuvien kustannusten) vuoksi (ks. kohta 4.1.2.1.2). Lisäksi sovelletaan parannettuja avoimuus- ja raportointisäännöksiä. Jäsenvaltioiden pitäisi pyrkiä käyttämään tähän tarkoitukseen enintään 25 prosenttia huutokauppatuloista. Jos ne ylittävät tämän määrän, niiden on avoimuuden vuoksi esitettävä sille perustelut raportissa. Jäsenvaltioiden on myös julkistettava säännöllisesti määrä, joka hyvityksen saajille on maksettu, sekä alakohtaisesti että kokonaissummana. Komissio on uusien säännösten vuoksi aloittanut tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä annettujen suuntaviivojen¹⁰ tarkistamisen seuraavaa päästökauppakautta varten (ks. liitteessä oleva lisäys 6).

2.3 Vähähiilisen innovoinnin ja energia-alan nykyaikaistamisen rahoitus

Useat vähähiiliset rahoitusmekanismit auttavat eri teollisuudenaloja ja energia-alaa vastaamaan innovointi- ja investointihaasteisiin, jotka liittyvät siirtymiseen vähähiiliseen talouteen neljännessä vaiheessa. Näihin kuuluu kaksi uutta rahastoa:

- **Innovaatorahasto** tukee innovatiivisten teknologioiden ja läpimurtoinnovaatioiden demonstrointia kilpailutuksen perusteella EU:n päästökauppajärjestelmän kattamilla aloilla, joihin kuuluvat innovatiiviset uusiutuvat energialähteet, hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen (CCU) sekä energian varastointi. Käytettävissä olevat resurssit vastaavat vähintään 450 miljoonan päästöoikeuden markkina-arvoa niiden

¹⁰ Suuntaviivat tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2012 jälkeen (EUVL C 158, 5.6.2012, s. 4).

huutokauppaamisen ajankohtana. Niitä täydennetään NER300-ohjelmasta maksamatta jääneillä määrärahoilla ja enintään 50 miljoonalla päästöoikeudella, jotka voidaan antaa rahaston käyttöön, jos niitä ei tarvita ilmaisjakopuskuria varten edellä kuvatulla tavalla. Kaikkien jäsenvaltioiden hankkeet, myös pienimuotoiset hankkeet, voivat saada tukea innovaatorahastosta. Innovaatorahaston perustaminen on aloitettu julkisella kuulemisella vuoden 2018 alussa (ks. liitteessä oleva lisäys 6)¹¹.

- **Modernisaatorahasto** tukee investointeja, joilla pyritään nykyaikaistamaan sähköntuotantoalaa ja yleensäkin energiajärjestelmiä, parantamaan energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä sekä helpottamaan oikeudenmukaista siirtymää hiilestä riippuvaisilla alueilla kymmenessä alhaisimman tulotason jäsenvaltiossa¹². Kiinteitä fossiilisia polttoaineita käyttävät energiantuotantolaitokset eivät ole oikeutettuja tukeen¹³. Rahastoon sijoitetaan neljännessä vaiheessa päästöoikeuksien kokonaismäärästä 2 prosenttia, jotka huutokaupataan yhteisessä huutokauppapaikassa järjestettäviä huutokauppoja koskevien sääntöjen mukaisesti. Riippuen siitä, missä laajuudessa huutokauppaosuutta vähennetään ilmaisjakopuskurin soveltamiseksi, rahaston käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrää voidaan lisätä enintään 0,5 prosentilla päästöoikeuksien kokonaismäärästä. Modernisaatorahaston perustaminen on aloitettu edunsaajajäsenvaltioissa syyskuusta 2018 alkaen järjestettävillä valmistelutyöpajoilla (ks. liitteessä oleva lisäys 6).

Kahden uuden rahaston lisäksi käytettävissä on edelleen myös vaihtoehtoinen siirtymäajan ilmaisjako, josta säädetään EU:n päästökauppadirektiivin 10 c artiklassa, energia-alan nykyaikaistamiseksi samoissa alhaisen tulotason jäsenvaltioissa, jotka ovat oikeutettuja modernisaatorahaston tukeen. Resurssien jakomenettelyjen avoimuutta on parannettu huomattavasti. Hankkeet, joiden arvo on yli 12,5 miljoonaa euroa, valitaan tarjouskilpailumenettelyllä. Tämän arvon alittavat investoinnit sen sijaan on valittava selkeiden ja avoimien perusteiden mukaisesti niin, että valinnan tuloksista järjestetään julkinen kuuleminen (ellei myös näitä hankkeita valita tarjouskilpailumenettelyllä). Tarkistetussa EU:n päästöoikeusdirektiivissä säädetään, että kolmannen päästökauppakauden (2013–2020) jakamattomat 10 c artiklan mukaiset päästöoikeudet voidaan jakaa kaudella 2021–2030 investointeihin, jotka valitaan tällaisella tarjouskilpailumenettelyllä, paitsi jos kyseinen jäsenvaltio päättää olla jakamatta niitä kaikkia tai osaa niistä ja ilmoittaa siitä komissiolle **30. syyskuuta 2019** mennessä. Lisäksi tukikelpoiset jäsenvaltiot voivat uusien säännösten mukaan käyttää kaikkia 10 c artiklan mukaisesti jaettuja päästöoikeuksia tai osaa niistä tukemaan investointeja modernisaatorahaston puitteissa, mikäli ne ilmoittavat vastaavat määrät komissiolle **30. syyskuuta 2019** mennessä.

---

¹¹ Julkisen kuulemisen tulokset löytyvät täältä: https://ec.europa.eu/clima/consultations/public-consultation-establishment-innovation-fund_fi

¹² Bulgaria, Kroatia, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakia, Tšekki, Unkari ja Viro.

¹³ Jäsenvaltioissa, joiden BKT asukasta kohden oli markkinahintoina alle 30 prosenttia EU:n keskiarvosta vuonna 2013 (Bulgariassa ja Romaniassa), on tehty poikkeus tehokkaan ja kestäväen kaukolämmön osalta. Tämä poikkeus koskee vain 30:tä prosenttia näiden jäsenvaltioiden käytettävissä olevasta rahoituksesta.

3. EU:N PÄÄSTÖKAUPPAJÄRJESTELMÄN RAKENNE

3.1 Soveltamisalaan kuuluvat toiminnot, laitokset ja ilma-alueen käyttäjät

EU:n päästökauppajärjestelmään on liittynyt Euroopan talousalueen (ETA) 31 jäsenvaltiota. Sillä rajoitetaan noin 11 000 voima- ja tuotantolaitoksen sekä yli 500:n Euroopan talousalueen lentoasemien välillä lentävän ilma-alueen käyttäjän päästöjä. Järjestelmä kattaa noin 40 prosenttia EU:n kasvihuonekaasupäästöistä.

Kolmannesta vaiheesta (2013–2020)* alkaen EU:n päästökauppajärjestelmällä säännellään kiinteiden laitosten osalta energiaintensiivisiä teollisuudenaloja, mukaan lukien voimalaitokset ja muut polttolaitokset, joiden kokonaislämpöteho on vähintään 20 MW (lukuun ottamatta ongelma- ja yhdyskuntajätteen polttolaitoksia), öljynjalostamot, koksamot, rauta- ja teräs-, klinkkeri-, lasi-, kalkki-, tiili-, keramiikka-, massa-, paperi- ja pahviteollisuus, alumiinin, petrokemikaalien, ammoniakkin, typpihapon, adipiinihapon, glyoksaali- ja glyoksyylihapon tuotanto sekä hiilidioksidin talteenotto, siirto putkistoissa ja geologinen varastointi.

Ilmailualalla EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisala rajoittui kauden 2013–2016 ETA-alueen sisäisiin lentoihin, samalla kun odotettiin kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) maailmanlaajuista lähestymistapaa. ICAO hyväksyi vuonna 2016 päätöslauselman kansainvälisen lentoliikenteen kokonaisvaltaisesta päästöhyvitysjärjestelmästä (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation, CORSIA), joka otetaan käyttöön vuonna 2021. Sopimuksen jälkeen ja CORSIA:n soveltamista odotettaessa vuonna 2017 ilmailun soveltamisalan rajoittamista ETA-alueen sisälle jatkettiin vuoteen 2023 asti (ks. osio 5).

EU:n päästökauppajärjestelmä kattaa hiilidioksidin (CO₂) päästöjen lisäksi myös typpihapon, adipiinihapon, glyoksyylihapon ja glyoksaalin tuotannosta peräisin olevat typpioksiduulin (N₂O) päästöt sekä alumiinin tuotannosta peräisin olevat perfluorihilivetyjen (PFC) päästöt. Vaikka osallistuminen EU:n päästökauppajärjestelmään on pakollista, tietyillä aloilla se kattaa vain tietyn koon ylittävät laitokset. Lisäksi siihen osallistuvat maat voivat jättää järjestelmän ulkopuolelle pienet laitokset (päästöt alle 25 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia), jos käytössä on vastaavia vaihtoehtoisia toimenpiteitä. Tarkistetussa EU:n päästökauppadiirektiivissä säädetään myös, että neljännessä vaiheessa hyvin vähäisten päästöjen aiheuttajat (ilmoitetut päästöt alle 2 500 hiilidioksidiekvivalenttitonnia kolmen viime vuoden aikana) voidaan sulkea EU:n päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle, jos niiden päästöjen määrän arvioimiseen on käytettävissä yksinkertaistettuja tarkkailujärjestelyjä. Jos hyvin vähäisiä päästöjä aiheuttavien laitosten päästöt ylittävät tämän määrän jonakin kalenterivuotena, ne otetaan takaisin järjestelmään. Osallistujamaat voivat myös lisätä EU:n päästökauppajärjestelmään aloja ja kasvihuonekaasuja.

* Tietoja EU:n päästökauppajärjestelmän ensimmäisestä ja toisesta vaiheesta on saatavilla seuraavasta osoitteesta: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_fi

Osallistujamaiden¹⁴ vuonna 2018 toimittamien 21 artiklan mukaisten kertomusten mukaan sallittuja laitoksia oli vuonna 2017 yhteensä 10 688. Vuonna 2016 niitä oli noin 10 790 ja vuonna 2015 noin 10 950.

Kuten aiempinakin vuosina, EU:n päästökauppajärjestelmän toimien puitteissa poltetut polttoaineet olivat vuonna 2017 suurimmalta osin fossiilisia. Kuitenkin 28 valtiota (29 valtiota viime vuonna) raportoi myös biomassan käytöstä 2 181 laitoksessa (20,4 prosenttia kaikista laitoksista). Viime vuonna biomassaa käyttäviä laitoksia oli 2 079 eli 19 prosenttia kaikista laitoksista. Kolme valtiota (LI, LV ja MT) ei raportoinut minkäänlaisesta biomassan käytöstä.¹⁵ Biomassaan liittyvät päästöt olivat vuonna 2017 noin 145 miljoonaa tonnia hiilidioksidia (8 prosenttia päästökauppajärjestelmässä ilmoitetuista päästöistä), mikä oli vain hieman enemmän kuin vuonna 2016, jolloin ne olivat noin 141 miljoonaa tonnia hiilidioksidia (silloin myös noin 8 prosenttia päästökauppajärjestelmässä ilmoitetuista päästöistä). Vuonna 2017 vain Ruotsi ilmoitti kahden ilma-alusten käyttäjän käyttäneen biopolttoainetta (vuosina 2016 ja 2015 Saksa ilmoitti kolmen ja Ruotsi neljän ilma-alusten käyttäjän vastaavasta käytöstä).

Vuotuisiin päästöihin perustuvissa laitosten luokissa¹⁶ vuotta 2017 koskevat tiedot osoittavat, että aiempien vuosien tapaan laitoksista 72 prosenttia kuului luokkaan A, lähes 21 prosenttia luokkaan B ja hieman yli 7 prosenttia luokkaan C. Yli 6 110 laitosta ilmoitettiin 'vähän päästöjä aiheuttavaksi laitokseksi' (57 prosenttia kokonaisuudesta).

EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvia laitoksia, jotka harjoittavat polttolaitostoimintoja, on kaikissa osallistujamaissa. Useimpien osallistujamaiden raportoimia toimintoja ovat öljynjalostus sekä teräksen, sementin, kalkin, lasin, keramiikan, massan ja paperin tuotanto. Siltä osin kuin on kyse EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvista toiminnoista, jotka koskevat muiden kasvihuonekaasujen kuin hiilidioksidin päästöjä, lupia on ilmoitusten mukaan myönnetty lähinnä alumiinia ja perfluorihilivetyjä (PFC-yhdisteitä) varten 12 maassa (DE, FR, EL, IS, IT, NL, NO, RO, SE, SI, SK ja UK) ja typpihapon tuotantoa ja N₂O:ta varten 20 maassa (kaikki muut paitsi CY, DK, EE, ES, IE, IS, LI, LU, LV, MT, PT ja SD). Muista N₂O-aloista on ilmoitettu adipiinihapon tuotannon osalta kolmessa maassa (DE, FR ja IT) ja glyoksaalin ja glyoksyylihapon tuotannon osalta kahdessa (DE ja FR). Vain Norja ilmoitti hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin liittyvästä toiminnasta.

---

¹⁴ Viitattaessa direktiivin 21 artiklassa tarkoitettuihin kertomuksiin 'jäsenvaltiot' tai 'valtiot' käsittävät EU:n 28 jäsenvaltiota ja ETA-maat (Islannin, Norjan ja Liechtensteinin).

¹⁵ Biomassan polttamisesta aiheutuvat päästöt luetaan EU:n päästökauppajärjestelmässä nollassi. Päästöt on siis raportoitava, mutta niitä varten ei tarvitse palauttaa päästöoikeuksia.

¹⁶ C-luokan laitoksissa hiilidioksidipäästöt ovat yli 500 000 tonnia vuodessa, B-luokan laitoksissa 500 000–50 000 tonnia vuodessa ja A-luokan laitoksissa alle 50 000 tonnia vuodessa. Lisäksi 'vähän päästöjä aiheuttavat laitokset' ovat A-luokan laitosten alaluokka, jossa vuotuiset päästöt ovat alle 25 000 tonnia hiilidioksidiekvivalenttia. Ks. komission asetus (EU) N:o 601/2012, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettua kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista (EUVL L 181, 12.7.2012, s. 30)

Seitsemän maata (ES, FR, HR, IS, IT, SI ja UK) on hyödyntänyt mahdollisuutta jättää vähäisten päästöjen aiheuttajat EU:n päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle EU:n päästökauppadirektiivin 27 artiklan mukaisesti). Järjestelmän ulkopuolisten hiilidioksidipäästöjen määrä oli vuonna 2017 yhteensä 2,85 miljoonaa tonnia (noin 0,16 prosenttia todennettujen päästöjen kokonaismäärästä).

Jäsenvaltioiden vuonna 2018 toimittamien 21 artiklan mukaisten tietojen mukaan tähän mennessä kahdeksan maata (BE, DK, FR, HR, HU, LI, LT ja NL) on hyödyntänyt tarkkailua ja raportointia koskevan komission asetuksen¹⁷ 13 artiklassa tarjottua mahdollisuutta sallia yksinkertaistetut tarkkailusuunnitelmat tapauksissa, joissa riski on pieni. Vain Alankomaat on tullut mukaan vuoden 2016 jälkeen. Päästömääriltään vähäisten ilma-aluksen käyttäjien osalta säännöksen hyödyntämisestä on raportoinut kolme maata vuonna 2017 (BE, IS ja PL).

Vuonna 2017 yhteensä 541:llä ilma-aluksen käyttäjällä raportoitiin olevan tarkkailusuunnitelma (verrattuna 503:een vuonna 2016 ja 524:ään vuonna 2015). Raportoiduista ilma-aluksen käyttäjistä 58 prosenttia (316) oli kaupallisia ilma-aluksen käyttäjiä ja loput 42 prosenttia (225) muita kuin kaupallisia ilma-aluksen käyttäjiä.¹⁸ Ilma-aluksen käyttäjistä yhteensä 280 (lähes 52 prosenttia kokonaismäärästä) katsotaan vähäisten päästöjen aiheuttajiksi (249 (50 prosenttia) vuonna 2016 ja 274 (52 prosenttia) vuonna 2015).

3.2 Unionin rekisteri ja Euroopan unionin tapahtumaloki (EUTL)

Unionin rekisteriin ja Euroopan unionin tapahtumalokiin (EUTL) kirjataan yleiset ja ilmailun päästöoikeuksien omistustiedot tileille ja tilien välisinä tapahtumina. Niitä käyttää ja pitää yllä komissio. Kansalliset rekisterien valvojat 31 osallistujamaassa toimivat yhteyspisteinä yhteensä yli 15 000 tilin edustajille (yrityksiä tai luonnollisia henkilöitä). Unionin rekisterissä on tilit kiinteille laitoksille ja ilma-aluksen käyttäjille, ja EUTL tarkistaa automaattisesti, kirjaa ja hyväksyy kaikki tilien väliset tapahtumat, jotta voidaan varmistaa, että kaikki siirrot ovat EU:n päästökauppajärjestelmän sääntöjen mukaisia.

Unionin rekisteriin ja EUTL:ään kirjatut tiedot ovat tärkeä tietolähde erilaisessa päästökauppajärjestelmän raportoinnissa, kuten markkinavakausvarannon ylijäämäindikaattorin laskemisessa (ks. kohta 4.3) ja Euroopan ympäristökeskuksen raportoinnissa. EUTL varmistaa myös EU:n päästökauppajärjestelmän avoimuuden julkaisemalla* tietoja jako-oikeuksista ja siitä, miten kiinteät laitokset ja ilma-aluksen käyttäjät noudattavat päästökauppajärjestelmän säännöksiä.

* EUTL:n julkaisemat tiedot ovat verkkosivustolla <http://ec.europa.eu/environment/ets/>

¹⁷ Komission asetus (EU) N:o 601/2012, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista (EUVL L 181, 12.7.2012, s. 30).

¹⁸ Kaupallinen ilma-aluksen käyttäjä on esimerkiksi palveluja julkisesti tarjoava matkustajalentoyhtiö. Muu kuin kaupallinen ilma-aluksen käyttäjä on esimerkiksi yksityisomistuksessa oleva ilma-alus.

Unionin rekisteri ja EUTL olivat täydessä toiminnassa 365 päivänä vuorokauden ympäri koko vuoden 2017 lukuun ottamatta teknisten päivitysten aiheuttamia lyhyitä keskeytyksiä, joiden kokonaiskesto oli noin 17 tuntia.

Vuonna 2017 komissio aloitti siirtymisen nykyaikaisempaan ja suojatumpaan unionin rekisterin ja EUTL:n yhteiseen isäntäportaaliin. Siirtymä saatiin päätökseen kesäkuussa 2018. Lisäksi komissio alkoi toteuttaa jäsenvaltioiden suostumuksella useita muutoksia, joiden tarkoituksena oli tehostaa unionin rekisterin käyttöä.

Helmikuussa 2018 EU:n päästökauppajärjestelmän rekisteriasetusta¹⁹ muutettiin, jotta voidaan toteuttaa suojatoimenpiteitä EU:n päästökauppajärjestelmän ympäristötavoitteiden tinkimättömyyden suojelemiseksi tapauksissa, joissa EU:n lainsäädäntöä ei enää sovelleta EU:sta eroavassa jäsenvaltiossa.

4. HIILIMARKKINOIDEN TOIMINTA VUONNA 2017

Tässä luvussa esitetään tietoja EU:n päästökauppajärjestelmän tarjontaan ja kysyntään liittyvistä näkökohdista. Tarjontaa koskevassa osiossa on tietoja päästökatoista, päästöoikeuksien jakamisesta ilmaiseksi, NER300-ohjelmasta, huutokaupasta, poikkeamisesta täysimittaisesta huutokaupasta energia-alalla (10 c artikla) ja kansainvälisten hyvitysten käytöstä. Lisäksi siinä on kohta, jossa käsitellään välillisten hiilikustannusten hyvitysjärjestelmiä.

Kysynnän osalta annetaan tietoa todennettujen päästöjen määristä sekä menetelmistä tarjonnan ja kysynnän tasapainottamiseksi, kuten markkinavakausvarannosta.

---

¹⁹ Komission asetus (EU) 2018/208, annettu 12 päivänä helmikuuta 2018, unionin rekisterin perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 389/2013 muuttamisesta (EUVL L 39/3, 13.2.2018, s. 3).

4.1 Tarjonta: liikkeeseen lasketut päästöoikeudet

4.1.1. Päästökatto

Päästökatto on kasvihuonekaasupäästöjen absoluuttinen määrä, joka järjestelmään kuuluvat yhteisöt voivat päästää päästövähennystavoitteen saavuttamisen takaamiseksi, ja se vastaa päästökaupunkauden aikana liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien määrää. Kolmannessa vaiheessa sovelletaan EU:n laajuista päästökattoa, jolla korvataan aiemmat kansalliset päästökatot.

Vuonna 2013 kiinteiden laitosten päästöjen päästökatoksi vahvistettiin 2 084 301 856 päästöoikeutta. Päästökattoa alennetaan joka vuosi lineaarisesti 1,74 prosentilla niiden päästöoikeuksien keskimääräisestä kokonaisuudesta, jotka on laskettu liikkeeseen vuosittain kaudella 2008–2012. Näin varmistetaan, että vuonna 2020 kiinteillä laitoksilla on käytettävissä 21 prosenttia vähemmän päästöoikeuksia kuin vuonna 2005.

Ilmailualan päästökatoksi vahvistettiin alun perin 210 349 264 päästöoikeutta, ja se on 5 prosenttia vähemmän kuin ilmailun päästöt keskimäärin ajanjaksolla 2004–2006. Päästökattoa kasvatettiin 116 524 ilmailun päästöoikeudella 1. tammikuuta 2014 Kroatian liittyttyä EU:n päästökaupunkjärjestelmään. Päästökaton oli tarkoitus kuvastaa vuoden 2008 lainsäädäntöä*, jossa todettiin, että EU:n päästökaupunkjärjestelmä kattaa kaikki ETA-alueen sisäiset lennot, ETA-alueelta lähtevät ja sinne saapuvat lennot. Ilmailualalla EU:n päästökaupunkjärjestelmän soveltamisala rajoittui tilapäisesti ETA-alueen sisäisiin lentoihin vuodesta 2013 vuoteen 2016, minkä tarkoituksena oli tukea ICAO:n maailmanlaajuisen toimenpiteen kehittämistä kansainvälisen ilmailun päästöjen vakauttamiseksi vuoden 2020 tasolle. Tämän vuoksi liikkeeseen laskettujen ilmailun päästöoikeuksien määrä oli vuosina 2013–2016 huomattavasti alkuperäistä päästökattoa pienempi. ICAO:n maailmanlaajuisen toimenpiteen soveltamista odottaessa ilmailun soveltamisalan rajoittamista ETA-alueen sisälle jatkettiin vuonna 2017 vuoteen 2023 asti (ks. osio 5).

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/101/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta ilmailutoiminnan sisällyttämiseksi yhteisön kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään.

Taulukossa 1 esitetään kiinteiden laitosten päästöoikeuksien määrä ja liikkeeseen laskettujen ilmailun päästöoikeuksien määrä²⁰ kunakin vuonna EU:n päästökaupunkjärjestelmän kolmannessa vaiheessa.

²⁰ Vuodesta 2013 lähtien liikkeeseen laskettujen ilmailun päästöoikeuksien määrä on tulosta alhaalta ylöspäin suuntautuvasta lähestymistavasta, joka alkoi ilmaisjaosta (toimijoiden ETA-alueen toiminnan tehokkuuden vertailuarvojen perusteella). Huutokaupattavien päästöoikeuksien määrä lasketaan sen perusteella, että ilmaisjaon osuuden (joka käsittää erityisen varauksen jaettavaksi myöhemmin nopeasti toimintaansa lisääville ilma-aluksen käyttäjille ja uusille tulijoille) olisi oltava 85 prosenttia ja huutokaupattavan osuuden 15 prosenttia.

Taulukko 1: EU:n päästökauppajärjestelmän päästökatto kaudella 2013–2020

Vuosi	Vuotuinen päästökatto (laitokset)	Vuosittain liikkeeseen lasketut ilmailun päästöoikeudet²¹
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 703 971 ²²
2019	1 854 716 381	
2020	1 816 452 135	

²¹ Päivitettyihin lukuihin sisältyvät ilmaisjaon ja huutokaupattujen määrien lisäksi kansainvälisten hyvitysten vaihdot.

²² Sisältää tiedot vuoden 2018 ilmailun huutokauppakalenterista.

4.1.2. Myönnetyt päästöoikeudet

4.1.2.1. Ilmaisjako

Vaikka huutokauppa on EU:n päästökauppajärjestelmän kolmannessa vaiheessa pääasiallinen jakomenetelmä, huomattava määrä päästöoikeuksia jaetaan edelleen ilmaiseksi. Seuraavia periaatteita sovelletaan:

- Sähköntuotannolle ei enää myönnetä ilmaisia päästöoikeuksia.
- Ilmaisia päästöoikeuksia jaetaan EU:n laajuisten yhdenmukaisten sääntöjen mukaisesti.
- Ilmaisjako perustuu tehokkuuden vertailuarvoihin, jotta voidaan kannustaa entisestä voimakkaammin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja innovointia ja palkita tehokkaimmat laitokset.
- Lisäksi uusia laitoksia ja kapasiteettiaan merkittävästi lisääviä laitoksia varten on perustettu EU:n laajuinen uusien osallistujien varanto (NER), joka vastaa viittä prosenttia päästöoikeuksien kokonaismäärästä kolmannessa vaiheessa.

Teollisuuslaitoksille ilmaiseksi jaettavilla päästöoikeuksilla on tarkoitus torjua hiilivuodon riskiä (eli riskiä sille, että yritykset siirtävät tuotantoaan kasvihuonekaasupäästöjä löyhemmin säänteleviin kolmansiin maihin, minkä seurauksena niiden kokonaispäästöt voivat lisääntyä). Merkittävälle hiilivuotoriskille alttiita toimialoja ja toimialojen osia kirjataan hiilivuotoluetteloon*. Alkuperäinen luettelo kattoi ajanjakson 2015–2019, ja tarkistetussa EU:n päästökauppadirektiivissä pidennettiin sen voimassaoloa vuoteen 2020 asti.

* Voimassa oleva hiilivuotoluettelo on saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX%3A32014D0746>

Kolmannen vaiheen aikana noin 43 prosenttia saatavilla olevien päästöoikeuksien kokonaismäärästä jaetaan ilmaiseksi teollisuudelle ja sähköntuotantolaitoksille ja jäsenvaltioille huutokaupattavien päästöoikeuksien osuus on 57 prosenttia.

Aluksi uusien osallistujien varannossa oli saatavilla 480,2 miljoonaa päästöoikeutta sen jälkeen, kun siitä oli vähennetty 300 miljoonaa päästöoikeutta NER300-ohjelmaa varten. Vuoden 2018 kesäkuuhun mennessä oli varattu 153,1 miljoonaa päästöoikeutta 780 laitokselle koko kolmannen vaiheen ajaksi. Jäljellä oleva uusien osallistujien varanto, joka on 327,1 miljoonaa päästöoikeutta, voidaan jakaa tulevaisuudessa. Näistä päästöoikeuksista merkittävän osan uskotaan kuitenkin jäävän jakamatta.

Vuoden 2018 kesäkuuhun saakka ilmaisia päästöoikeuksia jaettiin noin 376 miljoonaa vähemmän – laitosten tuotannon lopettamisen tai vähentämisen taikka tuotantokapasiteetin muutosten seurauksena – verrattuna tilanteeseen, jonka perusteella kolmannen vaiheen päästöoikeuksien jako alun perin laskettiin.

Taulukko 2: Vuosina 2013–2018 teollisuudelle ilmaiseksi jaettujen päästöoikeuksien määrä (miljoonaa)²³

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ilmaisjako²⁴ (EU28 + ETA/EFTA- valtiot)	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9
Jako uusien osallistujien varannosta (uudet investoinnit ja kapasiteetin lisäykset)	11,5	14,7	17,8	20,3	20,7	20,0
Ilmaiset päästöoikeudet, jotka ovat jääneet jakamatta tuotannon lopettamisen, tuotantomuutosten tai tuotantokapasiteetin muutosten seurauksena	40,2	58,6	70,0	66,1	68,9	72,2

Koska ilmaisjaon kysyntä ylitti saatavilla olevan määrän, päästöoikeuksien jakoa kaikille EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluville laitoksille vähennettiin samalla prosenttiosuudella soveltamalla ”monialaista korjauskerrointa”²⁵. Komissio tarkisti²⁶ tammikuussa 2017 alkuperäiset monialaisen korjauskertoimen arvot unionin tuomioistuimen antaman tuomion²⁷ jälkeen.

²³ Luvut sisältävät jäsenvaltioiden kesäkuuhun 2018 mennessä ilmoittamat tiedot, ja ne saattavat myöhemmin toimitettavien ilmoitusten perusteella muuttua huomattavasti.

²⁴ Alkuperäinen määrä ennen jäljempänä taulukossa ilmoitettujen vähennysten soveltamista.

²⁵ Komission päätös 2013/448/EU (EUVL L 240, 7.9.2013, s. 27).

²⁶ Komission päätös 2017/126/EU (EUVL L 19, 25.1.2017, s. 93).

²⁷ Unionin tuomioistuimen tuomio 28.4.2016 yhdistetyissä asioissa C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 ja C-391/14–C-393/14, Borealis Polyolefine GmbH ym. vastaan Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft ym., ECLI:EU:C:2016:311.

4.1.2.1.1. NER300-ohjelma

NER300-ohjelma on laaja-alainen innovatiivisille vähähiilistä energiaa koskeville demonstrointihankkeille suunnattu rahoitusohjelma. Sen tavoitteena on demonstroida Euroopan unionissa ympäristön kannalta turvallista hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin liittyvää teknologiaa sekä innovatiivista uusiutuviin energialähteisiin liittyvää teknologiaa kaupallisessa mittakaavassa.

Ohjelman varat saadaan rahaksi muunnetuista 300 miljoonasta päästöoikeudesta, jotka ovat peräisin uusien osallistujien varannosta. Varat jaettiin hankkeille, jotka oli valittu kahdessa ehdotuspyyntömenettelyssä joulukuussa 2012 ja heinäkuussa 2014.

Kahden ehdotuspyynnön tuloksena valittiin 38 uusiutuviin energialähteisiin liittyvää hanketta ja yksi hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin liittyvä hanke 20:ssä EU:n jäsenvaltiossa, ja niiden määrärahat ovat 2,1 miljardia euroa. Kuusi niistä on käynnissä: bioenergiaprojektit BEST Italiassa ja Verbiostraw Saksassa, onshore-tuulivoimahankkeet Windpark Blaiken Ruotsissa ja Windpark Handalm Itävallassa sekä offshore-tuulivoimahankkeet Veja Mate ja Nordsee One Saksassa.

Lopuista hankkeista 13 on tähän mennessä lopullisen investointipäätöksen vaiheessa ja 14 on peruutettu. Eri valmisteluvaiheissa on 11 hanketta. NER300-päätöstä muutettiin 20. marraskuuta 2017²⁸ niin, että siinä sallitaan ensimmäisen ehdotuspyynnön peruutettujen hankkeiden käyttämättä jääneiden varojen (tähän mennessä 487 miljoonaa euroa) investoiminen uudelleen nykyisiin rahoitusvälineisiin eli InnovFin-välineen energia-alan hankkeisiin ja Verkkojen Eurooppa -välineen velkainstrumenttiin, joita molempia hallinnoi Euroopan investointipankki.

Toisen ehdotuspyynnön peruutettujen hankkeiden käyttämättä jääneet varat (tähän mennessä 515 miljoonaa euroa) lisätään innovaatorahaston käytettävissä oleviin varoihin (ks. kohta 2.3 ja lisäys 6).

Taulukko 3: Ensimmäisen ja toisen ehdotuspyynnön yhteydessä valitut NER300-hankkeet²⁹

	Ensimmäinen ehdotuspyyntö	Toinen ehdotuspyyntö
Valmisteluvaiheessa olevat hankkeet	8	11
Käynnissä olevat hankkeet	6	0
Peruutetut hankkeet	6	8
<i>Yhteensä</i>	<i>20</i>	<i>19</i>

²⁸ Komission päätös 2017/2172/EU, annettu 20 päivänä marraskuuta 2017, päätöksen 2010/670/EU muuttamisesta niiden tulojen käytön osalta, joita ei käytetä maksuihin ensimmäisellä ehdotuspyyntökierröksellä.

²⁹ Komission päätöksen 2010/670/EU mukaisesti hankkeista, jotka on valittu ensimmäisen ehdotuspyynnön yhteydessä, oli tehtävä lopullinen investointipäätös vuoden 2016 loppuun mennessä, kun taas toisen ehdotuspyynnön yhteydessä valituissa hankkeissa määräaika oli vuoden 2018 kesäkuun loppu.

4.1.2.1.2. Välillisten hiilikustannusten hyvittäminen

Sen lisäksi, että ilmaisjako kattaa suorat hiilikustannukset, EU:n jäsenvaltiot voivat myöntää valtiontukea hyvittääkseen tiettyjen sähköintensiivisten alojen välillisiä hiilikustannuksia, kuten sähkön hinnannousuista johtuvia kustannuksia, koska sähköntuottajat siirtävät päästöoikeuksien hankintakustannuksia eteenpäin kuluttajille.

Varmistaakseen välillisten hiilikustannusten hyvittämisen yhdenmukaisen soveltamisen jäsenvaltioissa ja minimoidakseen kilpailun vääristymisen sisämarkkinoilla komissio antoi tiettyjä päästökauppajärjestelmään liittyviä valtiontukitoimenpiteitä koskevat suuntaviivat*, jotka ovat voimassa vuoden 2020 loppuun asti. Suuntaviivoissa määritetään muun muassa tukikelpoiset alat ja välillisten hiilikustannusten hyvityksen enimmäismäärät. Suuntaviivoissa sallitaan vain tukikelpoisten kustannusten** osittainen ja asteittain aleneva hyvittäminen. Näin säilytetään kannustimet energiatehokkuuden parantamiselle ja vihreään sähkөөn siirtymiselle EU:n hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskevien tavoitteiden mukaisesti. Tarkistetun päästökauppadiirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat jatkaa välillisten hiilikustannusten hyvittämistä neljännessä vaiheessa, ja sitä täydennetään parannetuilla avoimuutta ja raportointia koskevilla säännöksillä (ks. kohta 2.2). Komissio on uusien säännösten vuoksi aloittanut tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä annettujen suuntaviivojen tarkistamisen seuraavaa päästökauppakautta varten (ks. liitteen lisäys 6).

* Suuntaviivat tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2012 jälkeen (EUVL C 158, 5.6.2012, s. 4).

** Tukikelpoisten kustannusten enimmäisosuus laskee kaudella 2013–2015 sovelletusta 85 prosentista 80 prosenttiin kaudella 2016–2018 ja 75 prosenttiin kaudella 2019–2020.

Komissio on tähän mennessä hyväksynyt 12³⁰ välillisten hiilikustannusten hyvitysjärjestelmää 11 jäsenvaltiossa. Viimeisimmät lisäykset ovat Walloonin järjestelmä, joka tuli voimaan 16.3.2018, ja Luxembourgin järjestelmä, joka sai valtiontukihyväksynnän 6.7.2018.

Kuten kohdassa 2.2. todetaan, vuonna 2018 tulivat voimaan uudet avoimuutta ja raportointia koskevat vaatimukset osana tarkistettua EU:n päästökauppadiirektiiviä. Sen seurauksena jäsenvaltioiden, joilla on käytössä tällaisia taloudellisia toimenpiteitä, olisi asetettava kolmen kuukauden kuluessa kunkin vuoden päättymisestä julkisesti saataville helposti saatavilla olevassa muodossa myönnetyn kompensaaation kokonaismäärä ja erittely taloudellisista toimenpiteistä hyötyvää toimialaa ja toimialojen osaa kohden.

Taulukossa 4 on yhteenveto vuonna 2017 maksettuja hyvityksiä koskevistä tiedoista, jotka jäsenvaltiot ovat julkaisseet.

³⁰ Lisäksi Ranskan ja Espanjan järjestelmiin on tehty muutoksia.

Taulukko 4: Jäsenvaltioiden vuonna 2017 maksamat välillisten hiilikustannusten hyvitykset

Jäsenvaltio	Tuki-ohjelman kesto	Vuonna 2016 syntyneistä välillisistä kustannuksista vuonna 2017 maksetut hyvitykset (miljoonaa euroa)	Edunsaajien (laitosten) lukumäärä	Huutokauppatulot 2016 (miljoonaa euroa)	Välillisten kustannusten hyvityksiin käytettyjen huutokauppitulojen osuus
UK ³¹	2013–2020	19 ³²	95	419	4,6 %
DE ³³	2013–2020	289	902	846	34,1 %
BE (FL) ³⁴	2013–2020	46,7	107	107	43,6 %
NL ³⁵	2013–2020	53,5	92	145,5	37 %
EL ³⁶	2013–2020	12,4	52	147	8,4 %
LT ³⁷	2014–2020	1	1	21	4,8 %
SK ³⁸	2014–2020	10	5	65	15,4 %
FR ³⁹	2015–2020	140	296	231	60,0 %
FI ⁴⁰	2016–2020	38	55	71	40,0 %
ES ⁴¹	2013–2020	84	136	365	23 %

Kymmenen jäsenvaltiota maksoi vuonna 2017 yhteensä noin 694 miljoonaa euroa välillisten kustannusten hyvityksiä. Niiden jäsenvaltioiden, joissa on käytössä hyvitysjärjestelmä, osuus EU:n BKT:stä on noin 70 prosenttia. Hyvityksiä saivat eniten kemikaaliala, muu metalliala kuin rautametalliala sekä rauta- ja teräsala.

Yhdessä tarkistetun EU:n päästödirektiivin avoimuutta koskevassa säännöksessä määritellään, että kunakin vuotena, jona jäsenvaltio käyttää yli 25 prosenttia päästöoikeuksien

³¹https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/723181/Indirect_Cost_Compensation_EU_ETS_UK_Publication_2017_Revised.pdf

³² Perustuu vuoden 2017 euron ja Englannin punnan keskimääräiseen vaihtokurssiin, joka oli 0,88723.

³³ https://www.strompreiskompensation.de/SPK/SharedDocs/news/SPK-Auswertungsbericht.html?__site=SPK

³⁴ [https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/2018-08-](https://www.cnc-nkc.be/sites/default/files/report/file/2018-08-13_rapportering_icl_2017_goedgekeurd_door_nkc_fr_en_nl.pdf)

13_rapportering_icl_2017_goedgekeurd_door_nkc_fr_en_nl.pdf

³⁵ <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/subsidieregeling-indirecte-emissiekosten-ets>

³⁶ <http://www.lagie.gr/anakoinoseis/anakoinoseis/anakoinosi/article/1605/>

³⁷ <http://ukmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritvs/versloaplinka/pramone/valstybes-pagalba>

³⁸ http://www.envirofond.sk/_img/Prehlady/Dotacie/Dotacie_2017.pdf

³⁹ <https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/sites/default/files/Informations%20sur%20la%20compensation%20des%20coûts%20indirects%20en%20France.pdf>

⁴⁰ [https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadiirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kom](https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadiirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta/86ca7fc7-04f7-446b-843d-c4c6fb861386/Päästökauppadiirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta.pdf)

[pensaatiotuesta.pdf](https://tem.fi/documents/1410877/2414868/Päästökauppadiirektiivin+mukaiset+tiedot+2017+maksetusta+kompensaatiotuesta.pdf)

⁴¹ <http://www.mincotur.gob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/concesion/2017/Paginas/Resolucion.aspx> ja

<http://www.mincotur.gob.es/PortalAyudas/emisionesCO2/concesion/2017/Paginas/PropComplementaria.aspx>

huutokaupasta saaduista tuloista tällaisiin tarkoituksiin, sen on julkaistava raportti, jossa on esitettävä perustelut kyseisen määrän ylittämiseksi. Siksi kyseiset jäsenvaltiot vertailivat välillisistä kustannuksista vuonna 2017 maksamiaan hyvityksiä huutokaupasta kalenterivuonna 2016 saamiinsa tuloihin.⁴² Vuonna 2017 tämä 25 prosentin raja ylitettiin ja vastaava raportti laadittiin Alankomaissa, Belgiassa (Flanderissa), Ranskassa, Saksassa ja Suomessa.

4.1.2.2. Päästöoikeuksien huutokauppa

EU:n päästökauppajärjestelmän kolmannesta vaiheesta alkaen päästöoikeuksien huutokauppaamisesta ensimarkkinoilla tuli päästöoikeuksien jaon pääasiallinen menetelmä. Ensimarkkinoiden huutokaupasta säädetään huutokauppa-asetuksessa*, jossa määritellään huutokaupan ajoitus, hallinnointi ja muut sen toteuttamiseen liittyvät näkökohdat avoimen, läpinäkyvän, yhdenmukaisen ja syrjimättömän menettelyn takaamiseksi.

* Komission asetus (EU) N:o 1031/2010, annettu 12 päivänä marraskuuta 2010, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisen kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoituksesta, hallinnoinnista ja muista näkökohdista (EUVL L 302, 18.11.2010, s. 1).

Huutokauppa-asetusta muutettiin vuonna 2017 ICE Future Europe (ICE) nimittämiseksi uudelleen Yhdistyneen kuningaskunnan huutokaupapaikaksi 10. marraskuuta 2017 alkaen. Muutos koski myös säännöksiä, jotka olivat lähestyvän markkinavakausvarannon täytäntöönpanon vuoksi välttämättömiä. Huutokauppa-asetusta muutetaan parhaillaan edelleen niin, että EEX lisätään Saksan huutokaupapaikaksi ja mahdollistetaan markkinavakausvarannosta otettujen innovaatorahaston ensimmäisten 50 miljoonan päästöoikeuden huutokauppaaminen vuonna 2020.

Raportointikaudella huutokaupat pidettiin seuraavissa huutokaupapaikoissa:

- European Energy Exchange AG ('EEX') on toiminut yhteisenä huutokaupapaikkana yhteiseen hankintamenettelyyn osallistuville 25 jäsenvaltiolle ja Puolalle, joka päätti jäädä yhteisen hankintamenettelyn ulkopuolelle mutta ei ole vielä nimennyt omaa huutokaupapaikkaansa. EEX on pitänyt huutokauppaa 5. syyskuuta 2016 lähtien toisena yhteisenä huutokaupapaikkana, joka nimettiin 13. heinäkuuta 2016.
- EEX pitää huutokauppaa Saksan puolesta muuna huutokaupapaikkana.
- ICE pitää huutokauppaa Yhdistyneen kuningaskunnan puolesta muuna huutokaupapaikkana.

⁴² Syy vuoden 2017 hyvitysmaksujen ja vuoden 2016 huutokauppatulojen vertailuun on se, että vuoden 2017 maksut ovat korvausta kuluttajille kalenterivuonna 2016 sähköhankinnoista syntyneistä välillisistä kustannuksista.

Islanti, Liechtenstein ja Norja eivät vielä ole aloittaneet päästöoikeuksien huutokauppaamista. Nämä päästöoikeudet pyritään saamaan huutokaupattavaksi yhteisessä huutokauppapaikassa.

Vuonna 2017 EEX-huutokauppapaikassa, jossa päästöoikeuksia huutokaupataan 27 jäsenvaltion puolesta, huutokaupattiin 89 prosenttia huutokaupatusta kokonaismäärästä, kun taas ICE-huutokauppapaikassa huutokaupattiin 11 prosenttia kokonaismäärästä Yhdistyneen kuningaskunnan puolesta. Vuonna 2018 pidettiin kesäkuun loppuun mennessä yli 1 270 huutokauppaa.

Taulukossa 5 esitetään yleiskatsaus EEX- ja ICE-huutokauppapaikoissa 30. kesäkuuta 2018 mennessä huutokaupattujen päästöoikeuksien määrästä⁴³, mukaan lukien yleisten päästöoikeuksien varhaiset huutokaupat⁴⁴.

Taulukko 5: Huutokaupattujen kolmannen vaiheen päästöoikeuksien kokonaismäärä kaudella 2012–2018

Vuosi	Yleiset päästöoikeudet	Ilmailun päästöoikeudet
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018 (30. kesäkuuta 2018 asti)	482 921 500	1 930 000

Huutokaupat sujuivat enimmäkseen kitkattomasti, ja huutokauppojen selvityshinnat vastasivat yleensä hyvin jälkimarkkinoiden hintoja.

Tammikuun 2017 ja kesäkuun 2018 välisenä aikana peruttiin neljä huutokauppaa, koska rajahintaa ei saavutettu tai koska tarjottu kokonaismäärä ei riittänyt huutokaupattuun määrään. Näiden neljän lisäksi vuodesta 2012 alkaen pidetyistä yli 1 270 huutokaupasta on peruttu kaikkiaan yhdeksän huutokauppaa. Lisäyksessä 2 on selvityshintoja koskeva katsaus kaikista yleisten päästöoikeuksien huutokaupoista vuodesta 2013 vuoden 2018 kesäkuun loppuun, mukaan lukien osallistujien määrä ja katesuhde. Huutokauppapaikat julkaisevat

⁴³ Yleisten päästöoikeuksien määrät on määritetty ottaen huomioon päätös 1359/2013/EU. Ilmailun päästöoikeuksien määrät on määritetty ottaen huomioon päätös 377/2013/EU ja asetus (EU) N:o 421/2014.

⁴⁴ Kolmannen vaiheen päästöoikeuksien varhaiset huutokaupat toteutettiin vuonna 2012 ottaen huomioon sähköalalla laajalle levinnyt kaupallinen käytäntö, jossa sähköä myydään etukäteen ja tarvittavat tuotantopanokset (muun muassa päästöoikeudet) hankitaan tuotettua sähköä myytäessä.

kunkin huutokaupan yksityiskohtaiset tulokset asiaa koskevilla verkkosivustoilla ajoissa. Lisätietoja huutokauppojen tapahtumista, mukaan lukien osallistuminen, katesuhteet ja hinnat, on saatavilla komission verkkosivustollaan julkaisemista jäsenvaltioiden raporteista.⁴⁵

Huutokaupat tuottivat jäsenvaltioille vuodesta 2012 vuoden 2018 kesäkuun loppuun mennessä yhteensä yli 26 miljardin euron tulot (pelkästään vuonna 2017 tulot olivat yhteensä 5,6 miljardia euroa). EU:n päästökauppadirektiivissä säädetään, että jäsenvaltioiden olisi käytettävä ilmasto- ja energiatarkoituksiin vähintään 50 prosenttia huutokaupoista saaduista tuloista, mukaan lukien kaikki tulot, jotka on saatu yhteisvastuullisuuden ja kasvun edistämiseksi jaetuista päästöoikeuksista. Komissiolle toimitettujen tietojen mukaan jäsenvaltiot käyttivät tai suunnittelivat käyttävänsä 80 prosenttia näistä tuloista ilmasto- ja energiatarkoituksiin vuonna 2017.⁴⁶

---

⁴⁵ http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_en.htm

⁴⁶ Lisätietoja jäsenvaltioiden huutokauppatulojen käytöstä on saatavilla vuoden 2018 edistymistä ilmastotoimissa koskevassa kertomuksessa, COM/2018/716 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2018:716:FIN>

4.1.2.3. Poikkeaminen täysimittaisesta huutokaupasta energia-alalla

EU:n päästökauppadirektiivin 10 c artiklassa säädetään poikkeamisesta yleisestä huutokauppasäännöstä investointien tukemiseksi modernisoitaessa sähköalaa EU:n tietyissä alhaisemman tulotason jäsenvaltioissa. Poikkeukseen oikeutetuista kymmenestä jäsenvaltiosta* kahdeksan soveltaa poikkeusta ja jakaa sähköntuottajille ilmaiseksi päästöoikeuksia edellyttäen, että vastaavat investoinnit toteutetaan.

Direktiivin 10 c artiklassa tarkoitetut ilmaiset päästöoikeudet vähennetään määrästä, jonka kyseinen jäsenvaltio muuten huutokauppaisi. Poikkeuksen täytäntöönpanosta annetuista kansallisista säännöistä riippuen sähköntuottajien saamien ilmaisten päästöoikeuksien määrä vastaa kansalliseen investointisuunnitelmaan kuuluvien investointien arvoa tai maksuja, jotka on suoritettu kansalliseen rahastoon, jonka kautta kyseiset investoinnit rahoitetaan. Koska päästöoikeuksien jakaminen maksutta sähköntuottajille päästökauppadirektiivin 10 c artiklan mukaisesti olisi periaatteessa valtiontukea, 10 c artiklan poikkeuksen täytäntöönpanoa varten luodut kansalliset järjestelmät on vapautettu valtiontukisääntöjen soveltamisesta ja niistä koskevat valtiontuen suuntaviivojen vaatimukset.**

Direktiivin 10 c artiklan mukaiset siirtymäajan maksutta jaettavat päästöoikeudet ovat seuraavalla päästökaupakaudella edelleen käytettävissä, mutta avoimuutta koskevia säännöksiä on parannettu ja tukikelpoiset jäsenvaltiot voivat käyttää kaikkia 10 c artiklan mukaisia oikeuksiaan tai osaa niistä investointien tukemiseen modernisaatorahaston puitteissa (ks. kohta 2.3).

* Poikkeusta voivat soveltaa Bulgaria, Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Romania, Tšekki, Unkari ja Viro. Malta ja Latvia ovat päättäneet olla käyttämättä sitä.

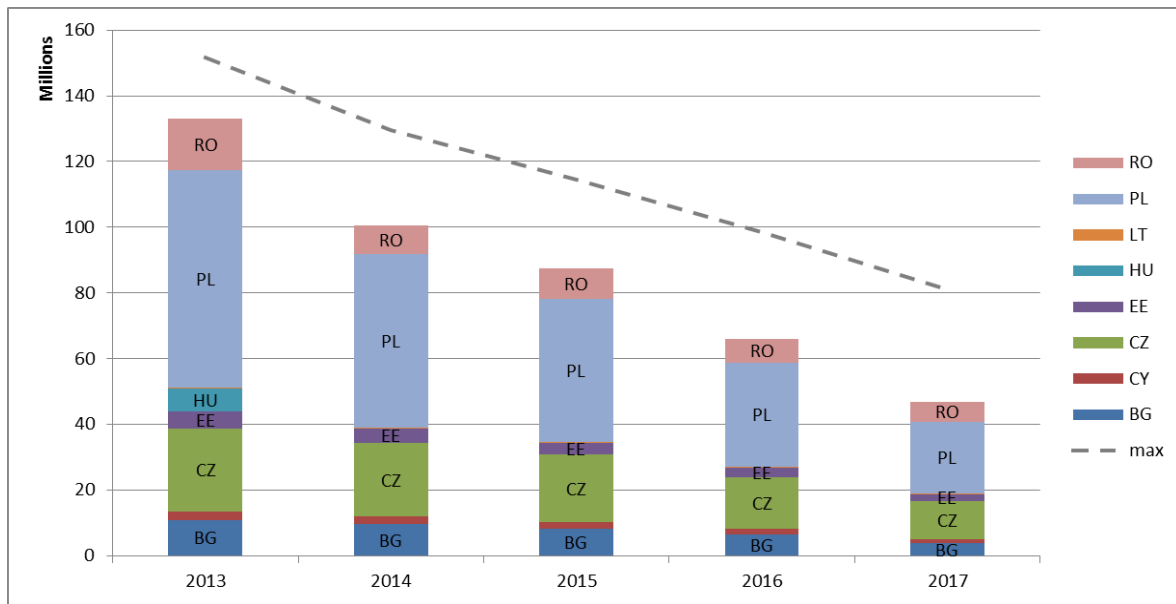
** Suuntaviivat tietyistä päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtiontukitoimenpiteistä vuoden 2012 jälkeen (EUVL C 158, 5.6.2012, s. 4).

Sähköntuottajille maksutta jaettujen päästöoikeuksien määrä vuonna 2017 esitetään liitteen lisäyksessä 1 olevassa taulukossa 1, ja päästöoikeuksien enimmäismäärä vuotta kohden esitetään lisäyksen 1 taulukossa 2.

Vuosina 2009–2017 ilmoitetun investointituen kokonaisarvo on noin 11,3 miljardia euroa. Tästä summasta noin 80 prosenttia käytettiin infrastruktuurien kehittämiseen ja jälkiasennuksiin, ja loput koskivat puhtaita teknologioita tai tarjonnan monipuolistamista.

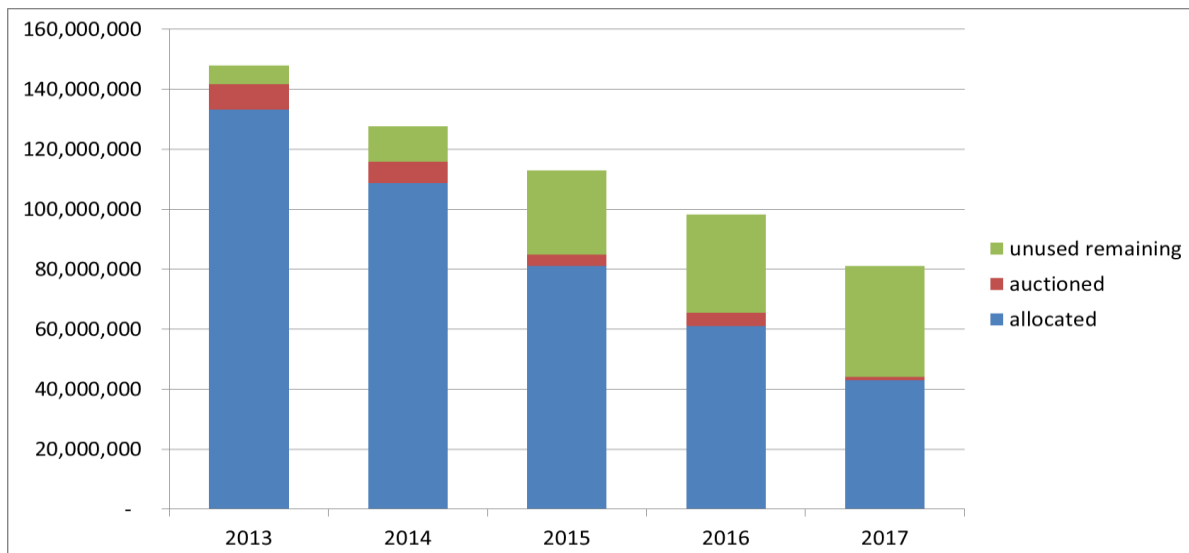
Jakamatta jääneet päästöoikeudet voidaan huutokaupata tai tarkistetun EU:n päästökauppadirektiivin säännösten mukaisesti kohdentaa tarjouskilpailulla valittuihin 10 c artiklan mukaisiin investointeihin vuosina 2021–2030 (ks. kohta 2.3). Kaaviossa 2 esitetään jaettujen päästöoikeuksien määrä vuosina 2013–2017.

Kaavio 2: 10 c artiklan mukaisesti maksutta jaetut päästöoikeudet

Kaaviossa 3 esitetään, kuinka paljon 10 c artiklassa tarkoitettuja päästöoikeuksia on jaettu, lisätty huutokauppoihin tai jätetty käyttämättä (jakamatta tai lisäämättä huutokauppoihin). Esimerkiksi Puolan 113:a miljoonaa päästöoikeutta, jotka on vähennetty sen vuosina 2013–2017 huutokaupatusta päästöoikeusosuudesta 10 c artiklan tarkoitusta varten, ei ole vielä jaettu eikä lisätty huutokauppaan.

Kaavio 3: Päästöoikeuksien jako (jaetut, huutokaupatut ja käyttämättömät)

■	Jaetut päästöoikeudet
■	Huutokaupatut päästöoikeudet
■	Käyttämättömät päästöoikeudet

Taulukossa 6 esitetään vuoteen 2017 mennessä 10 c artiklassa tarkoitettujen päästöoikeuksien määrä, joka on huutokaupattu kaudella 2013–2017, sekä jäljellä olevat käyttämättä jääneet päästöoikeudet. Taulukon viimeisessä sarakkeessa esitetään, kuinka paljon päästöoikeuksia voidaan tähän mennessä siirtää ja kohdentaa kaudella 2021–2030 investointeihin, jotka on valittu tarjouskilpailumenettelyllä.

Taulukko 6: 10 c artiklassa tarkoitettujen käyttämättä jääneiden päästöoikeuksien kohtelu 2013-2017

Jäsenvaltio	10 c artiklassa tarkoitettujen huutokaupattujen päästöoikeuksien määrä (miljoonaa)	Jäljellä olevien käyttämättä jääneiden päästöoikeuksien määrä⁴⁷ (miljoonaa)
BG	7,8	1,1
CY	0,0	0,0
CZ	0,2	0,2
EE	0,3	0,4
HU	0	0,9
LT	0,7	0,4
PL	0,0	113,3
RO	12,4	4,4
Yhteensä	21,4	119,6

4.1.3. Kansainväliset hyvitykset

EU:n päästökauppajärjestelmän osallistujat voivat käyttää Kioton pöytäkirjan puhtaan kehityksen mekanismin (CDM) ja yhteistoteutuksen kansainvälisiä päästöhyvityksiä täyttääkseen osan EU:n päästökauppajärjestelmään liittyvistä velvoitteistaan vuoteen 2020 mennessä*. Nämä hyvitykset ovat rahoitusinstrumentteja, jotka vastaavat ilmakehästä päästövähennyshankkeen seurauksena poistettua tai vähennettyä hiilidioksiditonnia. Kolmannen vaiheen aikana hyvityksiä ei enää luovuteta suoraan, vaan ne ovat vaihdettavissa päästöoikeuksiksi milloin tahansa kalenterivuoden aikana.

EU:n päästökauppajärjestelmän osallistujien hyvitysten käyttöön sovelletaan useita laatustandardeja: hyvityksiä ei hyväksytä ydinenergiahankeista, metsitys- ja uudelleenmetsityshankeista eikä uusista hankkeista, jotka on rekisteröity vuoden 2012 jälkeen muissa kuin vähiten kehittyneissä maissa. Lisäksi sovelletaan sääntöjä niiden hyvitysten enimmäistasoista, joita kiinteän laitoksen toiminnanharjoittajat ja ilma-aluksen käyttäjät voivat käyttää**.

Tarkistetun EU:n päästökauppadirektiivin säännösten mukaan kansainvälisiä hyvityksiä ei enää käytetä seuraavalla päästökauppakaudella EU:n päästökauppajärjestelmän velvoitteiden noudattamiseksi.

* Puhtaan kehityksen mekanismin hankkeista ja yhteistoteutushankkeista saa Kioton pöytäkirjan mukaisia päästöhyvityksiä: ensimmäisestä sertifioituja päästövähennyksiä ja jälkimmäisestä päästövähennysyksiköitä. Komission asetuksessa (EU) N:o 389/2013 säädetään, että sellaisten kolmansien maiden myöntämiä ERU:ja, joilla ei ole oikeudellisesti sitovia määrällisiä päästötavoitteita vuosille 2013–2020, kuten niistä on määrätty Kioton pöytäkirjaan Dohan asiakirjan nojalla tehdyllä muutoksella, tai jotka eivät ole toimittaneet tällaista Kioton pöytäkirjan muutosta koskevaa ratifiointiasiakirjaansa, olisi pidettävä unionin rekisterissä vain, jos niiden on todennettu liittyvän päästövähennyksiin, jotka ovat tapahtuneet ennen vuotta 2013.

** Komission asetus (EU) N:o 1123/2013, annettu 8 päivänä marraskuuta 2013, kansainvälisten päästöhyvitysten käyttöoikeuksien määrittämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY nojalla (EUVL L 299, 9.11.2013, s. 32).

Vaikka kansainvälisten hyvitysten käyttöoikeuksien tarkka määrä toisen ja kolmannen vaiheen aikana (2008–2020) riippuu osittain tulevien todennettujen päästöjen määrästä, markkina-analyttikot arvioivat sen olevan noin 1,6 miljardia. Käytettyjen tai vaihdettujen kansainvälisten hyvitysten määrä oli 30. kesäkuuta 2018 yhteensä 1,49 miljardia, mikä on 90 prosenttia sallitusta arvioidusta enimmäismäärästä.

Kattava yleiskatsaus kansainvälisten päästöhyvitysten vaihtamisesta esitetään liitteen lisäyksessä 3.

4.2. Kysyntä: markkinoilta poistetut päästöhyvitykset

Vuonna 2017 unionin rekisteriin kirjattujen tietojen mukaan EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvien laitosten päästöjen arvioidaan lisääntyneen hieman eli 0,18 prosenttia verrattuna vuoteen 2016. Hienoinen lisäys kääntää suuntauksen, jossa päästöt ovat vähentyneet vuonna 2013 käynnistyneen kolmannen vaiheen alusta lähtien. Se voi kuitenkin johtua reaalisen BKT:n 2,4 prosentin kasvusta, joka on suurempi kuin yhtenäkkään vuotena nykyisen päästökauppakauden alun jälkeen.

Taulukko 7: Todennetut päästöt (miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia)

Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Todennetut kokonaispäästöt	1904	1867	1908	1814	1803	1751	1754
Muutos vuoteen x-1 verrattuna	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %	0,2 %
Energia-alan todennetut päästöt	1,155	1,153	1,101	1,011	1,005	957	949
Muutos vuoteen x-1 verrattuna		-0,2 %	-4,5 %	-8,1 %	-0,6 %	-4,8 %	-0,8 %
Teollisuuslaitosten todennetut päästöt	749	714	807	803	798	794	805
Muutos vuoteen x-1 verrattuna		-4,7 %	13,1 %	-0,6 %	-0,6 %	-0,5 %	1,4 %
Reaalisen BKT:n⁴⁸ kasvu EU28	1,7 %	-0,5 %	0,2 %	1,7 %	2,2 %	1,9 %	2,4 %

BKT-tiedot on ilmoitettu osoitteessa

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

(tiedot poimittu heinäkuussa 2018). Ilmailun todennetut päästöt ilmoitetaan erikseen osiossa 5.

Kuten taulukossa esitetään, päästöjen lisäys johtuu pääasiassa teollisuudesta, kun taas energia-alan päästöt ovat hieman vähentyneet.

Vuonna 2017 mitätöitiin vapaaehtoisesti 84 827 päästöoikeutta. Kaiken kaikkiaan heinäkuun 2018 loppuun mennessä on kirjattu 300 181 päästöoikeuden vapaaehtoista mitätöintiä.

⁴⁸ BKT-tiedot on ilmoitettu osoitteessa

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

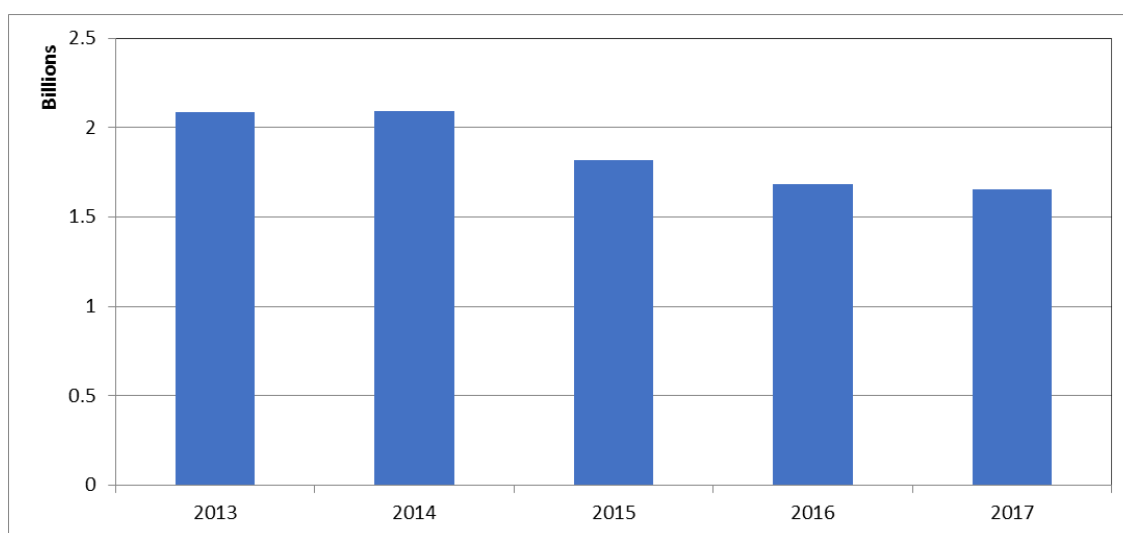
(tiedot poimittu heinäkuussa 2018).

4.3. Tarjonnan ja kysynnän tasapainottaminen

Kolmannen vaiheen alussa vuonna 2013 EU:n päästökauppajärjestelmää leimasi päästöoikeuksien tarjonnan ja kysynnän välinen suuri rakenteellinen epätasapaino, joka oli noin 2,1 miljardia päästöoikeutta. Ylijäämä on pienentynyt tasaisesti nykyisen päästökauppakauden ajan. Vuonna 2014 se pysyi samana mutta pieneni huomattavasti eli 1,78 miljardiin päästöoikeuteen vuonna 2015, 1,69 miljardiin päästöoikeuteen vuonna 2016 ja 1,65 miljardiin päästöoikeuteen vuonna 2017. Kaiken kaikkiaan ylijäämä pieneni kolmen vuoden aikana lähes puolen miljardin päästöoikeuden verran. Vähennys kuvastaa vuosina 2014–2016 sovelletun takapainottamistoimenpiteen⁴⁹ vaikutusta, jota on osittain tasapainottanut päästöjen väheneminen vuosina 2013–2016.

Kaaviossa 4 esitetään ylijäämän kehitys Euroopan hiilimarkkinoilla vuoden 2017 loppuun asti.

Kaavio 4: Ylijäämän kehitys Euroopan hiilimarkkinoilla vuosina 2013-2017

Tarjonnan ja kysynnän välisen rakenteellisen epätasapainon korjaamiseksi perustettiin vuonna 2015 markkinavakausvaranto⁵⁰ päästöoikeuksien huutokauppatarjonnan joustavoittamiseksi. Markkinavakausvarantoa ryhdytään käyttämään vuonna 2019.

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1359/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokauppojen ajoitusta koskevien säännösten selventämiseksi (EUVL L 343, 19.12.2013, s. 1).

⁵⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/1814, annettu 6 päivänä lokakuuta 2015, markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään, sen toiminnasta sekä direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 264, 9.10.2015, s. 1).

Markkinavakausvarannon toiminnassa keskeistä on liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärä. Päästöoikeuksia lisätään varantoon, jos liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärä ylittää ennalta määritellyn ylärajan (833 miljoonaa päästöoikeutta). Päästöoikeuksia vapautetaan varannosta, jos tämä kokonaismäärä laskee alle ennalta määritellyn alarajan (alle 400 miljoonaa päästöoikeutta)*. Näin ollen markkinavakausvarantoon lisätään päästöoikeuksia tai siitä vapautetaan niitä, jos liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärä poikkeaa ennalta määritellystä vaihteluvälisestä. Varantoon lisätään myös takapainotetut ja ns. jakamatta jääneet** päästöoikeudet.

Markkinavakausvarantoon lisättävien ja sieltä vapautettavien päästöoikeuksien kannalta merkityksellinen liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärä lasketaan seuraavalla kaavalla:

$\text{kokonaismäärä} = \text{tarjonta} - (\text{kysyntä} + \text{varannossa olevat päästöoikeudet})$

Kaavassa käytettävät kysynnän ja tarjonnan osatekijät kuvataan yksityiskohtaisesti liitteen lisäyksessä 4 olevassa taulukossa 1.

* Tai jos toteutetaan EU:n päästökauppadirektiivin 29 a artiklan mukaisia toimenpiteitä.

** Jakamatta jääneillä päästöoikeuksilla tarkoitetaan päästöoikeuksia, joita ei jaeta, koska ne varataan uusille osallistujille (EU:n päästökauppadirektiivin 10 a artiklan 7 kohta) tai koska laitos on lopettanut toimintansa osittain tai vähentänyt kapasiteettiaan huomattavasti (EU:n päästökauppadirektiivin 10 a artiklan 19 ja 20 kohta). Päätöksen (EU) 2015/1814 1 artiklan 3 kohdan mukaiseen markkinavakausvarantoon ei aiota sisällyttää sellaisia jakamattomia päästöoikeuksia, jotka ovat peräisin kuluvalle kaudella hiilivuotolistaan kuuluneilla aloilla sovelletusta asiaankuuluvasta hiilivuotokertoimesta, kuten ei myöskään päästöoikeuksia, joita ei ole jaettu päästökauppadirektiivin 10 c artiklan mukaisesti. Nämä päästöoikeudet eivät siis kuulu soveltamisalaan neljännessä vaiheessa (ks. EU:n päästökauppadirektiivin tarkistusehdotuksen liitteenä olevan vaikutustenenarvioinnin (SWD(2015) 135 final) s. 225).

Hiilimarkkinakertomuksen avulla voidaan vahvistaa tarjontaa ja kysyntää koskevat luvut, jotka julkaistaan EU:n päästökauppadirektiiviin ja sen täytäntöönpanosäännöksiin sisältyvän raportointivelvoitteita koskevan aikataulun mukaisesti. Aikataulu, asiaankuuluvat tiedot ja soveltamisala esitetään liitteen lisäyksessä 4 olevassa taulukossa 2. Tarjonnan ja kysynnän osatekijät vuonna 2017 esitetään kaaviossa 5. Kyseiset tiedot on myös julkaistu osana liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärää koskevaa tiedonantoa markkinavakausvarannon tarkoituksia varten.⁵¹

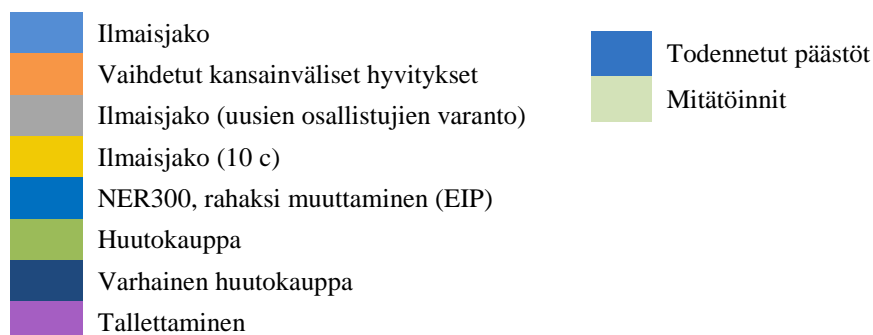
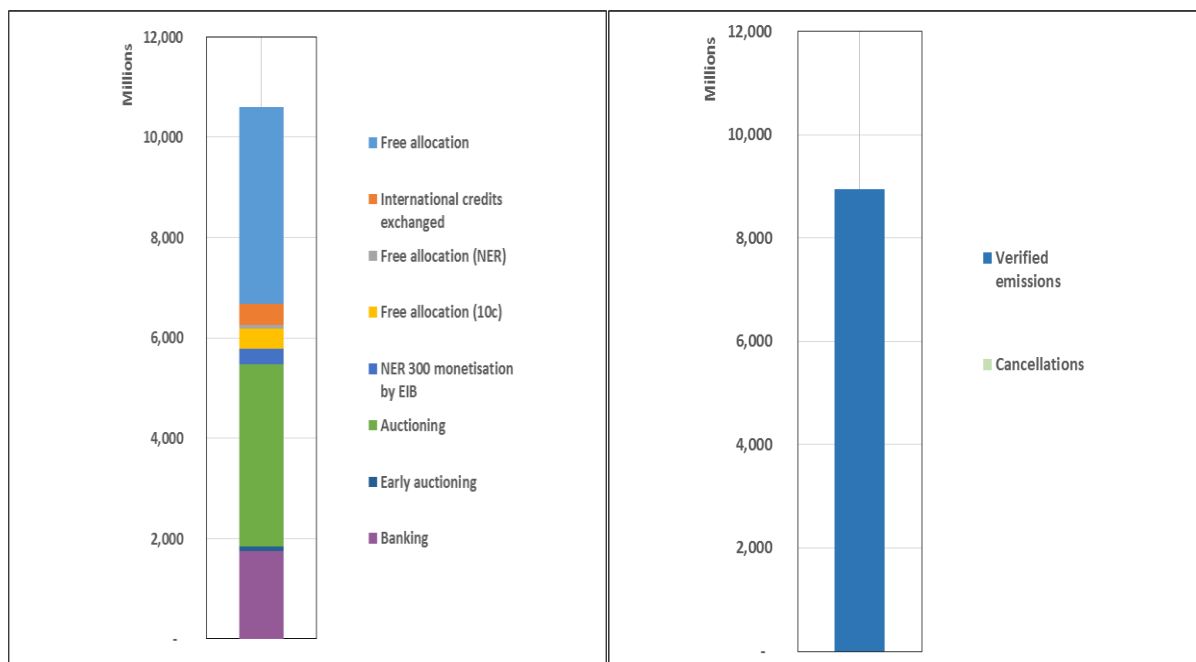
⁵¹ C(2018) 2801 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf

Kaavio 5: Kumulatiivinen tarjonta ja kysyntä vuoden 2017 loppuun saakka

Tarjonta (kumulatiivinen, miljoonaa)

Kysyntä (kumulatiivinen, miljoonaa)

Komissio on valmistellut markkinavakauserävarannon käyttöönottoa vuonna 2019 julkaisemalla vuoden 2017 toukokuun puolivälistä alkaen säännöllisesti edellisenä vuonna liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärän.⁵² Liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärä julkaistiin toista kertaa toukokuussa 2018, ja se oli 1 654 574 598.⁵³ Vuoden 2018 julkaisu johtaa ensimmäisen kerran siihen, että päästöoikeuksia sijoitetaan markkinavakauserävarantoon, mikä vähentää huutokaupattavien päästöoikeuksien määrää vuoden 2019 kahdeksana ensimmäisenä kuukautena.

Tarkistetussa EU:n päästökauppadirektiivissä tehdään kaksi merkittävää muutosta markkinavakauserävarannon toimintaan (ks. myös kohta 2.1). Ensiksi varantoon vuodesta 2019

⁵² C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf

⁵³ C(2018) 2801 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf

vuoteen 2023 sijoitettavien liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärän osuus kaksinkertaistetaan 12 prosentista 24 prosenttiin. Tämä nopeuttaa ylijäämän pienentämistä huomattavasti. Toiseksi markkinavakaussuunnitelmassa säilytettävät päästöoikeudet, jotka ylittävät edellisen vuoden huutokaupattavien päästöoikeuksien määrän, eivät ole enää voimassa vuodesta 2023 lähtien.

Vuoden 2019 huutokaupattavien päästöoikeuksien määrää pienennetään siis vuoden 2018 liikkeeseen laskettujen päästöoikeuksien kokonaismäärän ja tarkistetun lainsäädännön perusteella lähes 265 miljoonalla päästöoikeudella vuoden 2019 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana, mikä vastaa 16:tta prosenttia ylijäämästä. Tämän seurauksena vuoden 2019 kahdeksana ensimmäisenä kuukautena huutokaupataan noin 40 prosenttia vähemmän päästöoikeuksia kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2018. Liitteessä 7 annetaan vuonna 2019 huutokaupattavien päästöoikeuksien määrän perusteella tietoja jäsenvaltioiden osuuksista markkinavakaussuunnitelmassa tammikuusta elokuuhun 2019.

5. ILMAILU

Ilmailuala on kuulunut EU:n päästökauppajärjestelmään vuodesta 2012 alkaen. Alun perin lainsäädäntö kattoi kaikki lennot Euroopan talousalueelle (ETA) ja Euroopan talousalueelta. Unionissa rajattiin kuitenkin velvoitteet vuosina 2012–2016 ETA-alueen sisäisiin lentoihin. Tällä haluttiin tukea kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAO:n maailmanlaajuisen toimenpiteen kehittämistä ilmailun päästöjen vähentämiseksi.

ICAO:n yleiskokous hyväksyi lokakuussa 2016 päätöslauselman kansainvälisen lentoliikenteen kokonaisvaltaisesta päästöhyvitysjärjestelmästä (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation, CORSIA), joka otetaan käyttöön vuonna 2021. CORSIA on kehitetty päästöjen kompensointijärjestelmäksi, jossa tavoitteena on vakauttaa kansainvälisen ilmailun päästöt vuoden 2020 tasolle. Tämän vuoksi EU:n päästökauppadirektiiviä muutettiin vuonna 2017 niin, että ilmailun soveltamisalan rajoittamista ETA-alueen sisälle jatkettiin vuoteen 2023 asti.

Odotettaessa ICAO:n hyväksyntää asiaankuuluville CORSIA:n välineille ja sen jälkeen EU:n päätöksiä CORSIA:n mahdollisesta käyttöönotosta EU:ssa EU päätti vuonna 2017 laajentaa nykyistä poikkeusta EU:n päästökauppajärjestelmässä asetetuista velvoitteista kolmansiin maihin suuntautuvien ja niistä saapuvien lentojen osalta 31 päivään joulukuuta 2023 saakka, jollei uudelleentarkastelusta muuta johdu. Tarkoituksena oli myös antaa lisäpontta kansainväliselle prosessille.⁵⁴ Nykyinen ETA-alueen sisäinen soveltamisala säilyy siten vuoteen 2023 asti. Sen jälkeen olisi tarkoitus palata alkuperäiseen ”täysimittaiseen soveltamisalaan”, ellei uudelleentarkastelua tehdä.

⁵⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2392, annettu 13 päivänä joulukuuta 2017, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta voimassa olevan ilmailutoimintaa koskevan rajoitetun soveltamisen jatkamiseksi ja maailmanlaajuisen markkinaperusteisen toimenpiteen vuonna 2021 alkavan täytäntöönpanon valmistelemiseksi (EUVL L 350, 29.12.2017, s. 7).

Tarkistetussa EU:n päästökauppadirektiivissä säädetään myös, että Euroopan komission olisi raportoitava Euroopan parlamentille ja neuvostolle keinoista panna CORSIA täytäntöön EU:n lainsäädännössä direktiivin tarkistuksella. Lisäksi siinä säädetään 2,2 prosentin lineaarisen vähennyskertoimen soveltamisesta ilmailualan päästöoikeuksiin vuodesta 2021 lähtien.

Vuoden 2017 päästöoikeudet myönnettiin rajaamalla soveltamisala ETA-alueen sisälle. Ilmaiseksi jaettavien päästöoikeuksien määrä oli hieman yli 33,1 miljoonaa päästöoikeutta. Tämä luku kattaa ilmaisjaon (hieman yli 32,0 miljoonaa päästöoikeutta) ja lähes 1,1 miljoonaa maksutonta päästöoikeutta, jotka kohdennetaan erityisvarannosta uusille osallistujille ja nopeasti toimintaansa lisääville ilma-aluksen käyttäjille. Tästä varannosta jaetut päästöoikeudet kaksinkertaistuvat vuosina 2017–2020, koska ne koskevat koko kautta 2013–2020.

Ilmailun päästöt kehittyivät niin, että todennetut päästöt lisääntyivät edelleen ja olivat vuonna 2016 yhteensä 64,2 miljoonaa hiilidioksiditonnia, jossa oli kasvua vuoteen 2017 verrattuna 4,5 prosenttia.

Tammi- ja joulukuun 2017 välisenä aikana huutokaupattiin noin 4,7 miljoonaa päästöoikeutta.

Taulukossa 8 esitetään yhteenveto ilmailualan todennetuista päästöistä, ilmaiseksi jaetuista päästöoikeuksista ja huutokaupatuista määristä kolmannen vaiheen alusta alkaen.

Taulukko 8: Ilmailualan todennetut päästöt ja päästöoikeudet

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Todennetut päästöt (miljoonaa hiilidioksiditonnia)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,2	
Muutos todennetuissa päästöissä vuoteen x-1 verrattuna		2,5 %	4,1 %	7,6 %	4,5 %	
Ilmaisjako (EU28 sekä ETA- ja EFTA-maat, miljoonaa päästöoikeutta)⁵⁵	32,5	32,4	32,2	32,0	32,0	
Ilmaisjako uusien tulijoiden ja nopeasti toimintaansa lisäävien ilma-alusten käyttäjien erityisvarannosta (miljoonaa päästöoikeutta)	0	0	0	0	1,1	1,1

⁵⁵ Näissä luvuissa ei ole otettu huomioon ilma-alusten käyttäjien päästöoikeustilien sulkemisia.

Huutokaupattujen päästöoikeuksien määrä (miljoonaa)	0	9,3	16,4	5,9	4,7	1,9 ⁵⁶
--	---	-----	------	-----	-----	-------------------

Kaudella 2013–2015 huutokaupattujen ilmailun päästöoikeuksien määrät kuvaavat lainsäätäjien vuoden 2013 päätöstä lykätä ja rajoittaa vaatimusten täytäntöönpanoa pelkästään ETA-alueen sisäisiin lentoihin.⁵⁷ Soveltamista ilmailualaan lykättiin vuosina 2012 ja 2013. Vuoden 2012 lykätyt määrät huutokaupattiin vuonna 2014, ja vaatimuksia alettiin soveltaa ilmailun vuosien 2013 ja 2014 päästöihin tammikuusta huhtikuuhun 2015.

⁵⁶ Kesäkuun 2018 loppuun asti.

⁵⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 377/2013/EU, annettu 24 päivänä huhtikuuta 2013, poikkeamisesta tilapäisesti kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetusta direktiivistä 2003/87/EY (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 113, 25.4.2013, s.1).

6. MARKKINOIDEN VALVONTA

Uuden rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin* (MiFID II) mukaan päästöoikeudet luokitellaan rahoitusvälineiksi 3. tammikuuta 2018 lähtien. Toisin sanoen perinteisiin rahoitusmarkkinoihin sovellettavat säännöt (mukaan lukien hiilijohdannaiskauppa tärkeimmillä markkinapaikoilla tai pörssin ulkopuolisessa kaupankäynnissä (OTC)) ulotetaan koskemaan myös hiilen jälkimarkkinoiden spot-markkinaosaa (päästöoikeustapahtumat välitöntä jälkimarkkinoille siirtoa varten). Tämä segmentti on näin avoimuuden, sijoittajansuojan ja eheyden suhteen samanarvoinen johdannaismarkkinoiden kanssa. Ensimmäisten markkinoiden valvontaan sovelletaan jatkossakin huutokauppa-asetusta markkinoiden väärinkäyttöön liittyviä kysymyksiä lukuun ottamatta.

MiFID II -paketin rahoitusvälinemääritelmiin tehtyjen ristiviittausten perusteella sovelletaan myös muita rahoitusmarkkinasäädöksiä. Tämä koskee erityisesti markkinoiden väärinkäyttöä koskevaa asetusta**, joka kattaa päästöoikeustapahtumat ja päästöoikeuksiin liittyvän toiminnan sekä ensimmäisillä että jälkimarkkinoilla. Samalla tavoin rahanpesudirektiivissä*** oleva ristiviittaus MiFID II -pakettiin velvoittaa MiFID-direktiivin mukaisesti hyväksytyt hiilimarkkinatoimijat suorittamaan asiakkaiden tuntemisvelvollisuustarkastuksia päästöoikeuksien spot-jälkimarkkinoilla. ****

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta.

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta.

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta.

**** Asiakkaiden tuntemisvelvollisuustarkastukset ovat jo pakollisia päästöoikeusjohdannaisten ensi- ja jälkimarkkinoilla.

Vuonna 2014 hyväksytyissä MiFID II -paketissa ja markkinoiden väärinkäyttöä koskevassa asetuksessa mukautetaan yleistä järjestelmää hiilimarkkinoiden erityispiirteiden mukaiseksi (ks. hiilimarkkinakertomus 2015)⁵⁸.

Kaudella 2016–2018 hyväksyttiin useita toimenpiteitä, jotka kattavat MiFID II -paketin⁵⁹ ja markkinoiden väärinkäyttöä koskevan asetuksen⁶⁰ säännösten yksityiskohtia.

⁵⁸ COM(2015) 576 final,

https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/strategies/progress/docs/com_2015_576_annex_1_cover_en.pdf

⁵⁹ https://ec.europa.eu/info/law/markets-financial-instruments-mifid-ii-directive-2014-65-eu/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

⁶⁰ https://ec.europa.eu/info/law/market-abuse-regulation-eu-no-596-2014/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en

6.1. Päästöoikeuksien oikeudellinen luonne ja verotuskohtelu

Päästöoikeuksien oikeudellinen luonne ja verotuskohtelu vaihtelevat eri maissa, koska näitä kahta näkökulmaa ei ole määritelty päästökauppadirektiivissä. Maiden on raportoitava vuosittain päästöoikeuksien oikeudellista luonnetta ja verotuskohtelua koskevista kansallisista järjestelmistään osana 21 artiklan mukaisia kertomuksiaan. Yhdenmukaistamisen puuttumisesta huolimatta markkinat ovat kymmenen viime vuoden aikana kehittyneet kypsiksi ja hyvin likvideiksi. Nykyinen sääntelykehys tarjoaa tarvittavan oikeusperustan avoimille ja likvideille hiilimarkkinoille sekä takaa samalla markkinoiden vakauden ja eheyden.

Päästöoikeuksien oikeudellinen luonne vaihtelee eri maissa rahoitusvälineistä ja aineettomasta omaisuudesta omistusoikeuksiin ja hyödykkeisiin. Direktiivin 21 artiklan mukaisesti vuonna 2018 toimitettujen tietojen mukaan ainakin viisi osallistujamaata (DE, IE, IT, NO ja SE) ilmoitti panneensa täytäntöön tai aikovansa panna täytäntöön kansallisen lainsäädännön muutoksia. Ne koskevat pääosin MiFID II -paketin täytäntöönpanoa.⁶¹

Päästöoikeuksien verotuskohtelun osalta vain muutamat valtiot ilmoittavat, että arvonlisäveroa (alv) sovelletaan päästöoikeuksien myöntämiseen. Sitä vastoin useimmissa osallistujamaissa (kaikki paitsi CY, EE, IS ja LI) alv maksetaan päästöoikeustapahtumien yhteydessä jälkimarkkinoilla.

Suurin osa valtioista ilmoittaa soveltavansa kansallisiin päästöoikeustapahtumiin käänteistä verovelvollisuutta. Käänteisessä verovelvollisuudessa vastuu alv:n maksamisesta siirtyy tavaran tai palvelun myyjältä ostajalle. Se suojaa tehokkaasti alv-petoksilta. Marraskuussa 2018 neuvosto hyväksyi muutoksen⁶² direktiiviin 2006/112/EY (alv-direktiivi), jotta poikkeuksen soveltamista voidaan jatkaa vuoden 2018 lopun jälkeen aina 30. kesäkuuta 2022 asti. Jäsenvaltioita kannustetaan jatkamaan käänteisen verovelvollisuuden soveltamista hiilimarkkinoiden riittävän suojan jatkamiseksi.

Lisäksi yhtiöiden päästöoikeuksia voidaan verottaa (esimerkiksi soveltamalla yhtiöveroa tai yhtiötuloveroa). Kuusitoista valtiota ilmoitti, että tällaista veroa ei peritä.

⁶¹ Päästöoikeuksien luokittelu rahoitusvälineiksi MiFID II -paketissa EU:n tasolla ei automaattisesti edellytä päästöoikeuksien oikeudellista (uudelleen)luokittelua kansallisessa lainsäädännössä, koska luokitus on tehty EU:n rahoitusmarkkinasääntelyn soveltamista varten eikä sen tarkoituksena ole kattaa päästöoikeuksien oikeudellista luonnetta (yksityisoikeuden perusteella) tai niiden käsittelyä kirjanpidossa.

⁶² Neuvoston direktiivi (EU) 2018/1695, annettu 6 päivänä marraskuuta 2018, yhteisestä arvonlisäverojarjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tiettyjen tavaroiden ja palvelujen petosaltiita luovutuksia ja suorituksia koskevan valinnaisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismin ja arvonlisäveropetosten torjunnassa käytettävän nopean reagoinnin mekanismin soveltamisajan osalta, EUVL L 282, 12.11.2018, s. 5–7.

7. PÄÄSTÖJEN TARKKAILU, RAPORTOINTI JA TODENTAMINEN

EU:n päästökauppajärjestelmän tarkkailu-, raportointi-, todentamis- ja akkreditointivaatimukset yhdenmukaistetaan tarkkailua ja raportointia koskevalla asetuksella*’ sekä akkreditointia ja todentamista koskevalla asetuksella**.

EU:n päästökauppajärjestelmän tarkkailujärjestelmä on suunniteltu lähestymistavaksi, joka antaa toiminnanharjoittajille runsaasti liikkumavaraa kustannustehokkuuden varmistamiseksi ja takaa päästötietojen suuren luotettavuuden. Tästä syystä voidaan sallia erilaisia tarkkailumenetelmiä (laskentaan tai mittaukseen perustuvat tarkkailumenetelmät sekä poikkeuksellisesti niin kutsuttu fall back -menetelmä). Menetelmiä voidaan yhdistää laitosten yksittäisiä osia varten. Ilma-aluksen käyttäjien osalta kyseeseen tulee ainoastaan laskentaan perustuva menetelmä, ja polttoainekulutus on tärkein määritettävä muuttuja EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvilla lennoilla. Vaatimuksella siitä, että laitosten toiminnanharjoittajilla ja ilma-aluksen käyttäjillä on tarkkailua ja raportointia koskevan asetuksen mukainen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma, estetään tarkkailumenetelmien sattumanvarainen valinta ja ajallinen vaihtelu.

Akkreditointia ja todentamista koskevalla asetuksella otettiin käyttöön EU:n laajuinen yhdenmukaistettu lähestymistapa todentajien akkreditoimiseksi kolmannesta vaiheesta lähtien. Todentajien, jotka ovat oikeushenkilöitä tai muita oikeussubjekteja, on oltava kansallisen akkreditointielimen akkreditoimia voidakseen suorittaa todentamisia akkreditointia ja todentamista koskevan asetuksen mukaisesti. Tämän yhdenmukaisen akkreditointijärjestelmän etuna on se, että todentajat voivat vastavuoroisen tunnustamisen ansiosta toimia kaikissa jäsenvaltioissa. Todentajat voivat siten hyödyntää kaikkia sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaltaan taata, että todentajia on riittävästi käytettävissä.

* Komission asetus (EU) N:o 601/2012, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista (EUVL L 181, 12.7.2012, s. 30).

** Komission asetus (EU) N:o 600/2012, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitetusta kasvihuonekaasupäästöraporttien ja tonnikipometriraporttien todentamisesta ja todentajien akkreditoinnista (EUVL L 181, 12.7.2012, s. 1).

7.1. Yleinen kehitys

Komissio kannustaa edelleen parantamaan tarkkailua ja raportointia koskevan asetuksen sekä akkreditointia ja todentamista koskevan asetuksen täytäntöönpanoa eri maissa tarjolla olevien ohjeiden ja mallien perusteella⁶³.

Kokemukset näiden kahden asetuksen täytäntöönpanosta ovat osoittaneet, että tarkkailun, raportoinnin, todentamisen ja akkreditoinnin sääntöjä on edelleen parannettava, selvennettävä ja yksinkertaistettava yhdenmukaistamisen edistämiseksi, toimijoiden ja osallistujamaiden hallinnollisen raskuuden vähentämiseksi sekä järjestelmän tehokkuuden parantamiseksi.

Osallistujamaita on helmikuusta 2017 lähtien kuultu näiden kahden asetuksen päivittämisestä EU:n päästökauppajärjestelmän neljännen vaiheen valmistelemiseksi sekä tarkkailun, raportoinnin, todentamisen ja akkreditoinnin prosessien parantamiseksi ja yksinkertaistamiseksi.

Sääntöjen noudattamista koskevan järjestelmän on todettu tehostuneen sen jälkeen, kun tarkkailua ja raportointia koskeva asetus antoi valtioille mahdollisuuden tehdä sähköisestä raportoinnista pakollista. Vuonna 2018 kaikkiaan 16 osallistujamaata ilmoitti sähköisten mallien tai tiettyjen tiedostomuotojen käytöstä tarkkailumallien, päästöraporttien, todentamisraporttien ja/tai parannusraporttien laadinnassa. Kaksitoista osallistujamaata ilmoitti käyttäneensä EU:n päästökauppajärjestelmän raportointiin jonkinlaista automaattista IT-järjestelmää.

7.2. Sovellettu tarkkailumenetelmä

Vuonna 2018 toimitetuissa 21 artiklan mukaisissa kertomuksissa todetaan, että useimmissa laitoksissa käytetään laskentaan perustuvaa menetelmää.⁶⁴ Vain 179 laitoksessa (1,7 prosenttia) 23 valtiossa ilmoitettiin käyttävän jatkuvatoimista päästömittausta, useimmiten Saksassa, Ranskassa ja Tšekissä. Maita on yhtä monta kuin viime vuonna, mutta tätä lähestymistapaa käyttäviä laitoksia on 29 enemmän.

Vain 11 valtiota ilmoitti fall back -menetelmän käytöstä: sitä käytetään 36 laitoksessa, ja se kattaa noin 3,4 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttonnia (verrattuna 5,1 miljoonaan hiilidioksidiekvivalenttonniin edellisenä vuonna). Jopa 35 prosenttia fall back -menetelmään liittyvistä kokonaispäästöistä on peräisin yhdestä Alankomaissa sijaitsevasta laitoksesta.

---

⁶³ Tarkkailua ja raportointia sekä akkreditointia ja todentamista koskevat mallit ja ohjeasiakirjat ovat saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_fi

⁶⁴ Pääasiallinen syy tähän on se, että mittauksiin perustuvat menetelmät edellyttävät merkittävien resurssien käyttöä ja kasvihuonekaasukeskittymien jatkuvatoimista mittausta koskevaa taitotietoa, jota useilla pienemmillä toimijoilla ei ole.

Suurin osa laitoksista täyttää tarkkailua ja raportointia koskevassa asetuksessa annetut vähimmäismäärittämistasot.⁶⁵ Luokassa C vain 106 laitoksen (yksi enemmän kuin viime vuonna) eli 13,7 prosentin (13 prosenttia edellisenä vuotena) ilmoitettiin poikkeavan vähintään yhden parametrin osalta vaatimuksesta soveltaa ylimpiä määrittämistasoja merkittäviin lähdevirtoihin. Toiminnanharjoittaja saa poiketa vaatimuksista ainoastaan, jos se osoittaa, ettei ylin määrittämistaso ole teknisesti toteutettavissa tai että sen toteuttamisesta aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia. Kun edellytykset eivät ole enää sovellettavissa, toiminnanharjoittajien on parannettava tarkkailujärjestelmiään. Vuoden 2013 raportointikaudella ilmoitettiin 16 prosenttia luokan C kokonaismäärästä poikkeavan vaatimuksesta soveltaa ylimpiä määrittämistasoja. Luokan C laitoksissa ylimpien määrittämistasojen soveltaminen on siis parantunut kolmannen vaiheen alusta lähtien.

Vastaavasti 23 osallistujamaata on ilmoittanut, että 21 prosenttia luokkaan B kuuluvista laitoksista on saanut jonkinlaisen poikkeuksen tarkkailua ja raportointia koskevan asetuksen perusvaatimuksista (verrattuna 22 prosenttiin viime vuonna ja 26 prosenttiin sitä edeltävänä vuonna). Tämä osoittaa ylimpien määrittämistasojen soveltamisen parantuneen vakaasti.

7.3. Akkreditointi ja todentaminen

Todentajien kokonaismäärää ei ilmoiteta komissiolle toimitetuissa 21 artiklan mukaisissa kertomuksissa, mutta polttoon akkreditoitujen todentajien määrään (akkreditoinnin merkittävin pätevyysala) perustuvan kohtuullisen arvion mukaan vuoden 2017 todentamisiin oli akkreditoitu vähintään 124 eri todentajaa. Ilmailualalla komissiolle vuonna 2018 toimitettujen 21 artiklan mukaisten kertomusten mukaan todentamisiin oli akkreditoitu 46 eri todentajaa vuonna 2017. Eurooppalaisten akkreditointielinten yhteistyöjärjestön (EA) verkkosivustolle on koottu kansallisten akkreditointielinten yhteystiedot ja linkit niiden luetteloihin akkreditoituista EU:n päästökauppajärjestelmän todentajista⁶⁶

Todentajien vastavuoroinen tunnustaminen on ollut menestyksestä osallistujamaissa: 26 maata ilmoitti, että niiden alueella toimii vähintään yksi ulkomainen todentaja.

Todentajien on todettu noudattavan hyvin akkreditointia ja todentamista koskevaa asetusta. Puola ilmoitti yhden todentajan akkreditoinnin keskeyttämisestä ja yhden todentajan akkreditoinnin peruuttamisesta ja Tšekki kahden todentajan akkreditoinnin peruuttamisesta vuonna 2017. Vuonna 2016 ilmoitettiin yhdestä akkreditoinnin keskeyttämisestä ja yhdestä peruuttamisesta, kun taas vuonna 2015 ei ilmoitettu yhdestäkään keskeyttämisestä tai peruuttamisesta. Vain Puola ilmoitti, että kahden todentajan akkreditoinnin pätevyysaluetta

⁶⁵ Komission asetuksessa (EU) N:o 601/2012 edellytetään, että kaikki toiminnanharjoittajat täyttävät tietyt vähimmäismäärittämistasot. Suurempien päästölähteiden on täytettävä ylempät määrittämistasot (eli tietojen on oltava luotettavampia), kun taas pienempiin päästölähteisiin sovelletaan kustannustehokkuussyistä löyhempiä vaatimuksia.

⁶⁶ EA:n luettelo EU:n päästökauppajärjestelmän todentajia akkreditoivien kansallisten akkreditointielinten yhteystiedoista: <http://www.european-accreditation.org/information/national-accreditation-bodies-having-been-successfully-peer-evaluated-by-ea>

rajoitettiin vuonna 2017, kun vuonna 2016 rajoitettiin vain yhden todentajan pätevyysaluetta. Vuonna 2015 neljä maata ilmoitti yhteensä viiden todentajan akkreditoinnin pätevyysalueen rajoittamisesta.

Yhdeksän maata ilmoitti tänä vuonna todentajia koskevista valituksista (yksi enemmän kuin viime vuonna). Valitusten kokonaismäärä on myös 12 prosenttia pienempi. Vastaanotetuista valituksista 95 prosenttia on ilmoitettu ratkaistuksi (viime vuonna osuus oli lähes sama eli 96 prosenttia). Valtioista kaksitoista ilmoitti havainneensa todentajien vaatimustenvastaisuuksia kansallisten akkreditointielinten ja toimivaltaisten viranomaisten välisen tiedonvaihdon yhteydessä (verrattuna yhdeksään edellisenä vuonna).

8. YLEISKATSAUS HALLINTOJÄRJESTELYISTÄ

EU:n päästökauppajärjestelmään osallistuvat maat noudattavat päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanossa erilaisia lähestymistapoja sen suhteen, mikä viranomaisen on vastuussa oleva toimivaltainen viranomaisen. Joissakin maissa täytäntöönpanoon osallistuu useita paikallisviranomaisia, kun taas toisissa täytäntöönpano on keskitetty.

Merkittäviä muutoksia osallistujamaiden hallintojärjestelyissä ei ole havaittu edellisen raportointikauden jälkeen. Direktiivin 21 artiklan mukaisten vuonna 2018 toimitettujen tietojen mukaan EU:n päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanoon osallistuu valtioissa keskimäärin viisi toimivaltaista viranomaisista⁶⁷. Toimivaltaisten viranomaisten väliseen koordinointiin ilmoitettiin sovellettavan erilaisia välineitä ja menetelmiä, kuten lainsäädäntövälineitä tarkkailusuunnitelmien tai päästöselvitysten keskitettyä hallintaa varten (13 maassa), keskusviranomaisen sitovia ohjeita ja suuntaviivoja paikallisviranomaisille (9 maassa), säännöllisiä työryhmiä tai kokouksia viranomaisille (15 maassa) ja yhteisen IT-alustan käyttöä (11 maassa). Kahdeksan maata (CY, EE, IE, IS, IT, LI, LU ja MT) ilmoitti, ettei mikään edellä mainituista ole käytössä.

Vuonna 2018 yhteensä 14 maata (CY, DE, EE, FR, GR, IE, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE ja SK) ilmoitti, että toiminnanharjoittajilta ei peritä luvanantoon ja hyväksytyihin tarkkailusuunnitelmiin liittyviä maksuja. Sama koski edellisvuotta. Vastaavasti muutoksia edelliseen vuoteen ei ollut ilma-alusten käyttäjissä, jotka eivät maksa maksuja 15 maassa (BE, CY, CZ, DE, EE, ES, GR, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE ja SK). Maksut vaihtelevat merkittävästi maiden kesken ja kyseisen palvelun mukaan. Esimerkiksi laitoksen lupaan ja tarkkailusuunnitelman hyväksyntään liittyvät maksut vaihtelevat viidestä eurosta 7 690 euroon, ja ilmailun osalta tarkkailusuunnitelman hyväksyntään liittyvät maksut viidestä eurosta 2 400 euroon.

Kaiken kaikkiaan osallistujamaiden järjestelmät, jotka on mukautettu hallinto-organisaation mukaisiksi, ovat enimmäkseen toimivia. Osallistujamaiden paikallisviranomaisien välistä viestintää ja parhaiden käytänteiden jakamista toimivaltaisten viranomaisten kesken olisi

⁶⁷ Joissakin tapauksissa jäsenvaltiot voivat ilmoittaa useita alueellisia tai paikallisia viranomaisia yhtenä toimivaltaisena viranomaisena.

edelleen parannettava ja tuettava, myös EU:n päästökauppajärjestelmän velvoitteiden noudattamista käsittelevän foorumin ja vuotuisen EU:n päästökauppajärjestelmänvelvoitteiden noudattamista koskevan konferenssin toimilla.

9. VAATIMUSTEN NOUDATTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA

EU:n päästökauppadirektiivissä säädetään sakkorangaistuksesta, joka on 100 euron suuruinen (indeksoitu) liikapäästösakko jokaista sellaista hiilidioksidipäästötonnia kohden, jonka kattamiseksi päästöoikeuksia ei ole palautettu ajoissa. EU:n päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanossa tapahtuneisiin rikkomuksiin sovellettavista muista seuraamuksista säädetään osallistujamaan kansallisessa lainsäädännössä.

EU:n päästökauppajärjestelmän vaatimusten noudattamisaste on hyvin korkea: joka vuosi noin 99 prosenttia päästöistä todellakin katetaan riittävällä määrällä päästöoikeuksia. Vuonna 2017 noin prosentti päästöjä raportoineista laitoksista ei palauttanut kaikkia päästöjään vastaavaa määrää päästöoikeuksia 30. huhtikuuta 2018 mennessä. Kyseiset laitokset kattavat noin 0,4 prosenttia EU:n päästökauppajärjestelmän päästöistä. Ilmailualalla vaatimuksia noudatettiin hyvin pitkälle: ilma-aluksen käyttäjät, jotka aiheuttivat 98 prosenttia EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvista ilmailualan päästöistä, täyttivät vaatimukset.

Toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat edelleen erilaisia vuotuisia päästöselvityksiä koskevia vaatimustenmukaisuustarkastuksia. Vuonna 2018 toimitetuista direktiivin 21 artiklan mukaisista kertomuksista ilmenee, että kaikki osallistujamaat tarkastivat vuotuiset päästöselvitykset niiden kattavuuden suhteen (100 prosenttia, paitsi ES 95%, FR 99 prosenttia, SE 3 prosenttia ja Yhdistynyt kuningaskunta 59 prosenttia). Kertomusten perusteella jäsenvaltiot tarkastivat keskimäärin lähes 80 prosenttia päästöselvityksistä sen suhteen, ovatko ne yhdenmukaisia tarkkailusuunnitelmien kanssa (kaikki maat), ja noin 74 prosentissa päästöselvityksistä tietoja verrattiin päästöoikeuksien jakamista koskeviin tietoihin (kaikki maat paitsi FI, IT, MT, NO ja SE). Osallistujamaista 24 ilmoitti suorittavansa myös ristiintarkastuksia muiden tietojen kanssa.

Direktiivin 21 artiklan mukaisten vuonna 2018 toimitettujen tietojen perusteella viidentoista maan toimivaltaiset viranomaiset toteuttivat varovaisia arvioita puuttuvista tiedoista 131 laitoksen osalta. Näistä 79 koski kuitenkin Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja vuotta 2017 edeltävien vuosien päästöjä. Ne perustuivat paljastuneisiin aiempiin virheisiin. Kun vuoden 2017 tiedoista vähennetään Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat tiedot, varovaisia arvioita ilmoitettiin yhteensä 52 laitoksen osalta (noin 0,5 prosenttia kaikista laitoksista). Vastaava laitosten määrä oli 57 (0,5 prosenttia) vuonna 2016 ja 45 (0,4 prosenttia) vuonna 2015. Arvioihin liittyvät vuoden 2017 päästöt olivat 2,8 miljoonaa hiilidioksiditonna (verrattuna 1,9 miljoonaan hiilidioksiditonna edellisenä vuonna ja 8,3 miljoonaan hiilidioksiditonna sitä edeltäneenä vuonna) eli noin 0,2 prosenttia kokonaispäästöistä (verrattuna 0,1 prosenttiin vuonna 2016 ja 0,5 prosenttiin vuonna 2015). Yleisin syy varovaisille arvioille oli päästöselvityksen puuttuminen 31. maaliskuuta tai päästöselvitykset,

jotka eivät täyttäneet tarkkailua ja raportointia koskevan asetuksen tai akkreditointia ja todentamista koskevan asetuksen vaatimuksia.

Ilmailun osalta varovaisia arvioita puuttuvista tiedoista tehtiin kahdeksassa maassa 33 ilma-aluksen käyttäjän osalta (6,1 prosenttia kokonaismäärästä ja 0,8 prosenttia ilmailun päästöistä). Vastaava luku oli viime vuonna 18 ilma-aluksen käyttäjää (lähes 3,5 prosenttia) neljässä maassa.

Toimivaltaisten viranomaisten tarkastukset ovat edelleen tärkeä täydennys todentajan työhön. Vuonna 2017 kaikki maat vahvistivat lisäävänsä laitoksia koskevia tarkastuksia. Suurin osa maista ilmoitti, että tällaiset tarkastukset ulotetaan myös ilma-aluksen käyttäjiin (kaikki muut paitsi CY, EL, IT, LI ja RO). Suurin osa maista (kaikki muut paitsi EL, IT, LU, MT ja SE) ilmoitti tehneensä laitoksissa pistokokeita vuonna 2017.

Vuonna 2017 yhdeksän maata ilmoitti määränneensä liikapäästösakkoa 30 laitokselle (BE 1, BG 3, CZ 1, FR 1, IT 8, PL 1, PT 1, RO 6 ja UK 8). Ilmailualalla liikapäästösakkoja ilmoitettiin määrätyn 61:lle ilma-aluksen käyttäjälle (DE 7, ES 3, FR 1, IT 6, LT 1, NL 1, PL 1, PT 6 ja UK 35).

Yhdeksän maata vahvisti määränneensä seuraamuksia (muita kuin liikapäästösakkoja) raportointikaudella 2017. Vankeusrangaistuksista ei ilmoitettu, mutta 73 laitokselle ja 27:lle ilma-aluksen käyttäjälle annettiin yhteensä 37,8 miljoonaa euroa⁶⁸ sakkoja, maksukehotuksia tai lopullisia varoituskirjeitä.

Yleisimmät vuonna 2017 ilmoitetut rikkomukset olivat kapasiteetin muutosten ilmoittamatta jättäminen (24 tapausta), se, että todennettua vuotuista päästöselvitystä ei ollut toimitettu määräaikaan mennessä (23 tapausta), toiminta ilman lupaa (17 tapausta) ja asianmukaisesti hyväksytyyn tarkkailusuunnitelman puuttuminen (11 tapausta).

EU:n päästökauppajärjestelmän viides soveltamiskauden arviointi aloitettiin vuoden 2018 alussa. Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa päästökauppajärjestelmän noudattamista koskevia ongelmia osallistujamaiden tasolla ja tukea osallistujamaita järjestelmän täytäntöönpanon parantamisessa tunnistamalla parannusvaihtoehtoja, parhaita käytäntöjä ja koulutustarpeita. Uusi arviointi perustuu vuoden 2014 aiempaan arviointiin ja EU:n päästökauppajärjestelmän tarkkailua, raportointia, todentamista ja akkreditointia koskevassa tukihankkeessa vuosina 2015–2016 tehtyyn päästökauppajärjestelmän noudattamisen valvontatyöhön, jossa laadittiin toimintasuunnitelmat osallistujamaiden tukemiseksi järjestelmän noudattamisessa.

Uuden arvioinnin keskeinen uutuus on pätevyystesti, jossa kutakin maata edustavaa toimivaltaista viranomaista pyydetään tarkistamaan näytetarkkailusuunnitelma, vuotuinen päästöselvitys ja laitoksen muut raportit. Lisäksi analysoidaan joukko EU:n päästökauppajärjestelmän tarkkailua, raportointia, todentamista ja akkreditointia koskevia asiakirjoja yhdeltä tietyltä laitokselta kussakin maassa ja laaditaan maakohtaiset

---

⁶⁸ Tämä kokonaissumma ei sisällä Portugalissa ilmailualalla annettuja sakkoja, koska seuraamusprosessit olivat kesken eikä sakkojen määriä siten ollut vielä määritetty.

kyselytutkimukset, joilla täydennetään tietoja EU:n päästökauppajärjestelmän luvanannosta, tarkastuksista ja täytäntöönpanon valvonnasta sekä tarkkailun, raportoinnin, todentamisen ja akkreditoinnin täytäntöönpanosta.

10. PÄÄTELMÄT JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Viime vuoden tärkein tapahtuma oli EU:n päästökauppajärjestelmän kunnianhimoisen uudistuksen hyväksyminen seuraavaksi päästökauppaudeksi. Uudistuksen jälkeen päästökauppajärjestelmällä voidaan edistää EU:n vuoteen 2030 ulottuvien ilmastotavoitteiden saavuttamista ja Pariisin sopimuksen sitoumusten toteuttamista. Uudistettu päästökauppajärjestelmä vähentää päästöjä 43 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja turvaa samanaikaisesti EU:n teollisuuden kilpailukyvyn. Lisäksi se auttaa teollisuutta ja energia-alaa vastaamaan innovointi- ja investointihaasteisiin, joita siirtyminen vähähiiliseen talouteen aiheuttaa. Tarkistetun lainsäädännön hyväksymisen jälkeen painopiste on nyt siirtynyt uusien säännösten täytäntöönpanoon ennen neljännen vaiheen alkamista. Täytäntöönpanotyö, erityisesti hiilivuotoihin ja ilmaisjakoon sekä innovaatorahastoon liittyvä, on täydessä vauhdissa (ks. lisäys 6).

Viime vuosina sovitut lainsäädäntömuutokset, joiden tarkoituksena on ollut päästöoikeuksien ylijäämän pienentäminen, alkavat myös kantaa hedelmää. Päästöoikeuksien ylijäämä on jo pääasiassa takapainotuksen ansiosta vähentynyt huomattavasti ja oli kolmannen vaiheen alun jälkeen vuonna 2017 pienimmillään. Tänä vuonna julkaistu toinen markkinavakauserä ylijäämäindikaattori aiheuttaa ensimmäisen kerran päästöoikeuksien siirron varantoon. Yhdessä uudistetun päästökauppajärjestelmän lujittamistoimenpiteiden kanssa tämä vähentää päästökauppamääriä vuoden 2019 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana noin 40 prosenttia verrattuna vastaavaan määrään vuonna 2018. Koska varantoon sijoitetaan sen viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana kaksinkertainen määrä päästöoikeuksia, on odotettavissa, että ylijäämä pienenee tulevina vuosina edelleen huomattavasti. Näiden asioiden edistyminen on lisännyt markkinaosapuolten luottamusta, mitä kuvaa hiilen hintasignaalin vahvistuminen viime vuonna.

Myös ilmailun alalla edistyminen on ollut merkittävää. Ilmailun soveltamisalan rajoittamista ETA-alueen sisälle on jatkettu vuoteen 2023 asti lisävauhdin antamiseksi kansainväliselle prosessille, jonka tarkoituksena on perustaa ilmailun päästöjen hillitsemiseen tähtäävä maailmanlaajuinen järjestelmä, ja sen tulevan täytäntöönpanon helpottamiseksi EU:ssa. Tavoitetasoa on myös nostettu: vuodesta 2021 lähtien ilmailuun sovelletaan ensimmäisen kerran samaa lineaarista vähennyskerrointa kuin laitoksiin ja ilmailun päästökatto alenee siten 2,2 prosenttia vuodessa.

Kolmannen vaiheen viidentenä vuotena EU:n päästökauppajärjestelmän rakenne on myös pysynyt vakaana ja hallinto-organisaatio eri jäsenvaltioissa on osoittautunut tehokkaaksi. Lisäksi hiilimarkkinoiden avoimuuden, sijoittajansuojan ja eheyden kokonaistaso on noussut

ja päästöoikeuksia on luokiteltu uusien rahoitusmarkkinasääntöjen mukaisesti rahoitusvälineiksi. Euroopan hiilimarkkinoiden jatkuvassa suojelemisessa arvonlisäveropetoksilta on myös otettu tärkeä edistysaskel hyväksymällä muutos arvonlisädirektiiviin, jotta voidaan jatkaa käännetyn verovelvollisuuden mekanismia koskevan poikkeuksen soveltamisesta vuoden 2018 lopun jälkeenkin.

Vahvistettu päästökauppajärjestelmä korostaa myös aktiivista yhteistyötä muiden sääntelyviranomaisten ja kumppanien kanssa hiilimarkkinoiden kehittämisessä tai täytäntöönpanossa Euroopan ulkopuolella.

Komissio aikoo jatkaa Euroopan hiilimarkkinoiden seurantaan ja toimittaa seuraavan kertomuksensa vuoden 2019 lopulla.

LIITE

Lisäys 1

Taulukko 1: Sähköalan nykyaikaistamiseen kohdennettujen ilmaisten päästöoikeuksien määrä

Jäsenvaltio	Jäsenvaltioiden pyytämien direktiivin 10 c artiklan mukaisten ilmaisten päästöoikeuksien määrä				
	2013	2014	2015	2016	2017
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614
HU	7 047 255 ⁶⁹	ei sovelleta	ei sovelleta	ei sovelleta	ei sovelleta
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255
Yhteensä	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124

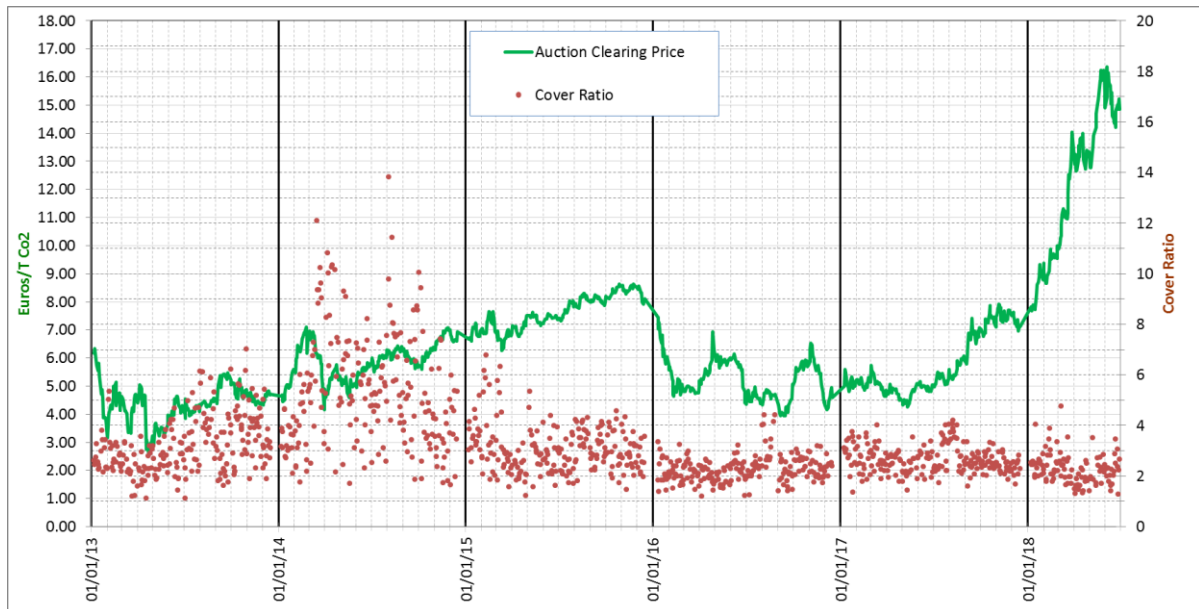
Taulukko 2: Ilmaisten päästöoikeuksien vuosittainen enimmäismäärä poikettaessa täydestä huutokaupasta energia-alalla

Jäsenvaltio	Päästöoikeuksien vuotuinen enimmäismäärä							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Yhteensä	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

⁶⁹ Unkari hyödynsi 10 c artiklan poikkeusta vain vuonna 2013.

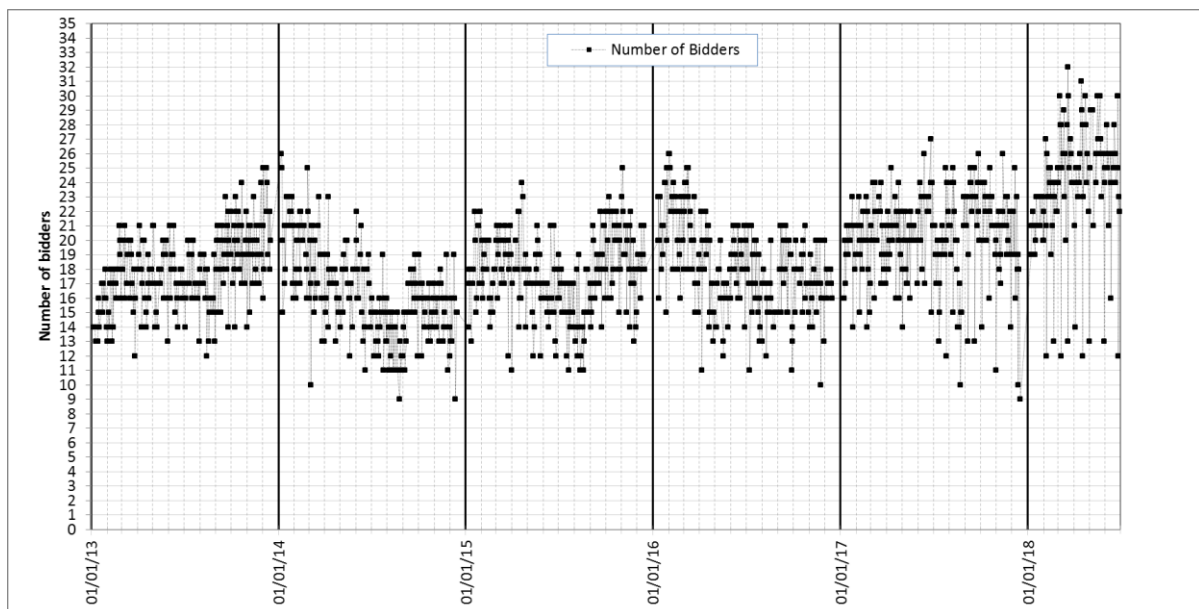
Lisäys 2

Kaavio 1: Yleisten päästöoikeuksien huutokauppaa koskeva katsaus (2013–30. kesäkuuta 2018)

— Huutokaupan selvityshinta

• Katesuhde

Lisäys 3

Taulukko 1: Yhteenvedo kansainvälisten hyvitysten vaihdosta kesäkuun 2018 loppuun saakka

Kansainvälisten hyvitysten vaihdot kesäkuun 2018 loppuun saakka	miljoonaa	prosenttia	Viimeistään 30. kesäkuuta 2018 vaihdetut kansainväliset hyvitykset	miljoonaa	prosenttia
CER:t	243,66	55,91 %	ERU:t	192,07	44,09 %
Kiina	181,41	74,45 %	Ukraina	147,69	76,89 %
Intia	15,78	6,48 %	Venäjä	32,06	16,69 %
Uzbekistan	9,44	3,87 %	Puola	2,82	1,46 %
Brasilia	5,27	2,16 %	Saksa	1,65	0,85 %
Chile	3,16	1,30 %	Ranska	1,24	0,64 %
Korea	2,93	1,20 %	Bulgaria	0,50	0,26 %
Meksiko	2,86	1,17 %	Muut	6,11	3,21 %
Muut	22,81	9,36 %			
CER:t ja ERU:t YHTEENSÄ	435,73	100 %			

Lisäys 4

Taulukko 1: Päästökauppajärjestelmän tarjonta- ja kysyntätekijät

Tekijä	Tarjonta vai kysyntä	Julkaiseminen	Päivitykset ja epävarmuustekijät
Toisesta vaiheesta siirretyt päästöoikeudet yhteensä	Tarjonta	Hiilimarkkinakertomus	Päivitystä ei ole suunnitteilla, koska toinen vaihe on päättynyt. Lopullinen luku.
Kolmannen vaiheen varhaiset huutokaupat	Tarjonta	Ilmastotoimien pääosaston verkkosivusto, EEX- ja ICE-verkkosivustot	Ei ole osa toisen vaiheen kaikkia siirrettyjä päästöoikeuksia. Lopulliset luvut.
NER300-ohjelman päästöoikeudet	Tarjonta	EIP:n verkkosivusto	Vuosina 2012–2014 muunnettiin rahaksi 300 miljoonaa

			päästöoikeutta. Lopulliset luvut.
Ilmailualan huutokaupat	Tarjonta	Ilmastotoimien pääosaston verkkosivusto, EEX- ja ICE-verkkosivustot	Ei sovelleta – mukautukset sisältyvät seuraavan vuoden määriin. Vuosien 2013 ja 2014 huutokaupat järjestettiin vuonna 2015.
Kolmannen vaiheen huutokaupat	Tarjonta	Ilmastotoimien pääosaston verkkosivusto, EEX- ja ICE-verkkosivustot	Ei sovelleta – lukua ei tarkisteta. Takapainotetut päästöoikeudet (esim. lykättäessä huutokaupan alkua tiettyjen jäsenvaltioiden, kuten ETA- ja EFTA-maiden, osalta) voidaan huutokaupata seuraavina vuosina.
Ilmaisjako (kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet)	Tarjonta	EU:n tapahtumaloki, taulukot	Lukuja päivitetään läpi vuoden. – Jäsenvaltio voi toimittaa edellisvuosia koskevat tiedot myöhässä tai tosiasiallisesti jaettu päästöoikeusmäärä voi olla alkuperäistä määrää alempi.
Ilmaisjako (uusien osallistujien varanto)	Tarjonta	EU:n tapahtumaloki, taulukot	
Ilmaisjako (ilmailu)	Tarjonta	EU:n tapahtumaloki, jäsenvaltioiden julkaisemat jakotaulukot	
Ilmaisjako (10 c artikla)	Tarjonta	EU:n tapahtumaloki, tilannetaulukko	– EU:n tapahtumaloki sisältää tosiasiallisen jaon tarkan tilan.
Päästöt (kiinteät laitokset)	Kysyntä	EU:n tapahtumaloki, vaatimustenmukaisuutta koskevat tiedot	Toukokuun 1. päivänä julkistetut vaatimustenmukaisuutta koskevat tiedot osoittavat sellaisten laitosten päästöt ja luovutetut päästöoikeudet, jotka täyttävät vaatimukset (eli ilmoittavat tiedot kaikilta asioita koskevilta vuosilta). ⁷⁰

⁷⁰ Edellisten vuosien vaatimustenmukaisuutta koskevat voidaan korjata takautuvasti, jos ne esimerkiksi toimitetaan myöhässä.

Päästöt (ilmailu)	Kysyntä		Vuonna 2015 ilma- aluksen käyttäjät täyttivät sekä vuotta 2013 että vuotta 2014 koskevat vaatimukset.
Mitätydyt päästöoikeudet	Kysyntä		Hiilimarkkinakertomus

Taulukko 2: Tietojen julkaisuaikataulu

Aikataulu	Tiedot	Soveltamisala
1. tammikuuta–30. huhtikuuta vuonna x	Energia-alan ilmaisjakoa koskevat päivitykset (10 c artikla)	Vuosi x-1
1. huhtikuuta vuonna x	Todennetut päästöt Ilmaisjako (10 a artiklan 5 kohta – kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet)	Vuosi x-1
1. toukokuuta vuonna x	Vaatimusten noudattamisen määräaika: todennetut päästöt ja luovutetut päästöoikeudet	Vuosi x-1
Touko-/lokakuu vuonna x	Vaihdetut kansainväliset hyvitykset	
Vuoden x viimeinen neljännes	Hiilimarkkinakertomus	Vuosi x-1
Tammi-/heinäkuu vuonna x	Uusien osallistujien varannon tilanne – varantoa koskeva taulukko	
Ei julkaistu EU:n tasolla	Jäsenvaltioiden tasolla julkaistu ilmailualan ilmaisjako	

Lisäys 5

**Taulukko 1: Unionin tuomioistuimen EU:n päästökauppajärjestelmän toimintaan liittyvät ratkaisut
ajanjaksolla heinäkuusta 2017 kesäkuuhun 2018**

Asian viite- tiedot	Kyseinen lainsäädäntö	Asianosaiset	Asian tausta	Pvm	Tuomioistuimen toteamus
C- 302/17	Direktiivi 2003/87/EY	PPC Power a.s. / Slovakian rahoitusosast	Ennakkoratkaisupyyntö: Onko direktiivin 2003/87/EY mukaista verottaa maksutta jaetuista	12.4.2 018	Vero ei ole EU:n päästökauppadirektiivin mukainen.

		o, tiettyjä veroasioita käsittelevä verovirasto	päästöoikeuksista, joita ei ole käytetty tai jotka on siirretty?		
C-229/17	Direktiivi 2003/87/EY Päätös 2011/278/EU	Evonik Degussa GmbH / DE	Ennakkoratkaisupyyntö: Sisältääkö päätöksen 2011/278/EU liitteessä I tarkoitettua ”vedyn tuotannon” määritelmä kaasuseokseen jo sisältyvän vedyn erottelun?	17.5.2018	Ei, päätöksen 2011/278/EU liitteessä I tarkoitettua ”vedyn tuotannon” määritelmä ei sisällä kaasuseokseen jo sisältyvän vedyn erottelua.
C-577/16	Direktiivi 2003/87/EY Päätös 2011/278/EU	Trinseo Deutschland Anlagengesellschaft mbH / DE	Ennakkoratkaisupyyntö: Kattaako direktiivin 2003/87/EY 1 artikla polymeerien tuottamisen laitoksissa, joiden tuotantokapasiteetti yli 100 tonnia? Jos kattaa, voiko tällainen laitos saada maksutta päästöoikeuksia, vaikka kyseinen jäsenvaltio ei olisi sisällyttänyt tätä toimintaa kansalliseen lainsäädäntönsä saattaessaan direktiivin osaksi sitä?	28.2.2018	Polymeereja, etenkin polykarbonaattia, tuottava laitos, joka hankkii tässä tuotannossa tarvittavan lämmön ulkopuoliselta laitokselta, ei kuulu EU:n päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan, koska se ei tuota hiilidioksidipäästöjä suoraan.
C-572/16	Direktiivi 2003/87/EY Päätös 2011/278/EU	INEOS Köln GmbH / DE	Ennakkoratkaisupyyntö: Onko direktiivin 2003/87/EY ja päätöksen 2011/278/EU mukaista, että Saksa asettaa määräajan päästöoikeuksien maksutonta jakoa koskevien hakemusten jättämiselle kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle? Voiko hakemuksia korjata määräajan jälkeen?	22.2.2018	Direktiivillä 2003/87/EY ja päätöksellä 2011/278/EU ei estetä sitä, että kansallisilla säännöksillä asetetaan maksuttomien päästöoikeuksien hakemiselle pakollinen aikaraja, jonka jälkeen hakijalla ei ole mahdollisuutta korjata hakemustaan.
C-80/16	Direktiivi 2003/87/EY, päätös 2011/278/EU	ArcelorMittal Atlantique et Lorraine / Ekologian, kestävän kehityksen ja energia-asioiden ministeriö, FR	Kuuman metallin vertailuarvon määrittämenetelmän pätevyys	26.7.2017	Tuomioistuin vahvisti komission kuuman metallin ja sintratun malmin vertailuarvojen määrittämenetelmän pätevyuden (ks. myös C-180/15 ja C-506/14).
C-5/16	Päätös 2015/1814/EU	PL / Euroopan parlamentti, EU:n neuvosto	Puola riitautti markkinavakaussuorituksen perustamisesta annetun päätöksen 2015/1814/EU ja vaati sen kumoamista väittäen, että se on toimenpide, joka vaikuttaa merkittävästi jäsenvaltion valintaan eri energialähteiden välillä sekä	21.6.2018	Tuomioistuin hylkäsi kanteen.

			sen energihuollon yleiseen rakenteeseen. SEUT-sopimuksen 192 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan päätös olisi pitänyt hyväksyä neuvostossa yksimielisesti.		
C-58/17	Päätös 2011/278/EU	INEOS Köln GmbH/ DE	Ennakkoratkaisupyyntö: Edellyttääkö päätöksen 2011/278/EU 3 artiklan h alakohdan mukainen prosessipäästöjen piiriin kuuluvan laitoksen osan määritelmä epätäydellisesti hapettuneen hiilen kaasumaista olomuotoa, vai sisältyykö siihen myös nestemäisessä tilassa oleva epätäydellisesti hapettunut hiili?	18.1.2018	Tuomioistuin totesi, että nestemäisessä tilassa oleva epätäydellisesti hapettunut hiili voidaan jättää kokonaan prosessipäästöjen määritelmän ulkopuolelle.

Lisäys 6

Taulukko 1: EU:n päästökauppajärjestelmän neljännen vaiheen täytäntöönpanon tilanne

Toimenpide	Tarkoitus	Säädöksen tyyppi	Ehdotettu hyväksyminen
Hiilivuotoluettelo kaudeksi 2021–2030	Uuden hiilivuotoluettelon vahvistaminen EU:n päästökauppajärjestelmän neljättä vaihetta varten hiilivuodolle erityisen alttiina olevien alojen määrittelyjen perusteella	Delegoitu säädös	Vuoden 2019 1. neljännes
Ilmaisjakosääntöjen tarkistaminen kaudeksi 2021–2030	Maksutta tapahtuvaa jakoa koskevien unionin laajuisten siirtymäsäännösten vahvistamisesta annetun komission päätöksen 2011/278/EU tarkistaminen sen mukauttamiseksi neljättä vaihetta varten vahvistettuun uuteen oikeudelliseen tilanteeseen	Delegoitu säädös	Joulukuu 2018
Mukauttaminen maksutta tapahtuvaan jakoon tuotantomuutosten vuoksi	Järjestelyjen määrittely maksutta tapahtuvan jaon tason mukauttamisen toteuttamiseksi laitoksissa muuttamalla tuotantotasoa yli 15 prosenttia ylös- tai alaspäin keskimäärin kahden vuoden aikana	Täytäntöönpanosäädös	2019
Ilmaisjaon vertailuarvojen päivitys kaudeksi 2021–2025	Päivitettyjen vertailuarvojen määrittely kaudeksi 2021–2025 jäsenvaltioiden vuosilta 2016 ja 2017 toimittamien tietojen perusteella	Täytäntöönpanosäädös	2020
Innovaatorahaston perustaminen	Innovaatorahaston toimintaa koskevien sääntöjen määrittely valintamenettely ja -perusteet mukaan lukien	Delegoitu säädös	2019
Modernisaatio-rahaston perustaminen	Modernisaatio-rahaston toimintaa koskevien sääntöjen määrittely	Täytäntöönpanosäädös	2020

Asetuksen (EU) N:o 389/2013 (rekisteriasetus) tarkistaminen	Standardoiduista sähköisistä tietokannoista koostuvaa unionin rekisteriä neljännessä vaiheessa koskevien vaatimusten vahvistaminen; tietokannat sisältävät yhteisiä tietoelementtejä, joiden avulla voidaan seurata päästöoikeuksien myöntämistä, hallussapitoa, siirtämistä ja mitätöimistä ja taata yleisölle oikeus tutustua tietoihin ja varmistaa luottamuksellisuus	Delegoitu säädös	Vuoden 2019 1. neljännes
Asetuksen (EU) N:o 1031/2010 (huutokauppa-asetus) muuttaminen	Markkinavakausvarannosta otettavien 50 miljoonan ensimmäisen päästöoikeuden huutokauppaaminen vuonna 2020	Delegoitu säädös	Lokakuu 2018
Asetuksen (EU) N:o 1031/2010 (huutokauppa-asetus) tarkistaminen	Huutokaupprosessin joidenkin näkökohtien tarkistaminen neljännen vaiheen vaatimusten täyttämiseksi, jotta erityisesti innovaatorahaston ja modernisaatorahaston päästöoikeuksien huutokauppaaminen olisi mahdollista ja jotta ne vastaisivat EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien rahoitusvälineiksi luokittelua rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin 2014/65/EU (MiFID II) mukaisesti	Delegoitu säädös	2019
Tarkkailusta ja raportoinnista annetun asetuksen N:o 601/2012 tarkistaminen	Akkreditointia ja todentamista koskevien sääntöjen yksinkertaistaminen, parantaminen ja selventäminen ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen täytäntöönpanosta kolmannessa vaiheessa saatujen kokemusten perusteella	Täytäntöönpano-säädös	Vuoden 2018 4. neljännes
Todentamisesta ja akkreditoinnista annetun asetuksen N:o 600/2012 tarkistaminen	Tarkkailua ja raportointia koskevien sääntöjen yksinkertaistaminen, parantaminen ja selventäminen ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen täytäntöönpanosta kolmannessa vaiheessa saatujen kokemusten perusteella	Täytäntöönpano-säädös	Vuoden 2018 4. neljännes
EU:n päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtioneuvoston päätöksistä annettujen suuntaviivojen tarkistaminen neljättä vaihetta varten niin, että ne ovat tarkistetun EU:n päästökauppadirektiiviin sisältyvien uusien välillisten hiilikustannusten hyvitysjärjestelmien avoimuuden lisäämistä ja raportoinnin parantamista koskevien säännösten mukaisia	EU:n päästökauppajärjestelmään liittyvistä valtioneuvoston päätöksistä annettujen suuntaviivojen tarkistaminen neljättä vaihetta varten niin, että ne ovat tarkistetun EU:n päästökauppadirektiiviin sisältyvien uusien välillisten hiilikustannusten hyvitysjärjestelmien avoimuuden lisäämistä ja raportoinnin parantamista koskevien säännösten mukaisia	Komission tiedonanto	2020

Tilanne
Suunniteltu
Meneillään
Tehty

Lisäys 7

Taulukko 1: Jäsenvaltioiden sijoitukset markkinavakausvarantoon tammikuusta elokuuhun 2019

Jäsenvaltio / ETA EFTA-valtio	Jäsenvaltion sijoitukset ⁷¹ (tammikuu–elokuu 2019)
Itävalta	3 956 898
Belgia	6 564 219
Bulgaria	5 528 107
Kroatia	1 076 583
Kypros	621 854
Tšekki	10 270 545
Tanska	3 560 260
Viro	1 936 082
Suomi	4 753 029
Ranska	15 563 476
Saksa	56 922 669
Kreikka	8 455 757
Unkari	3 410 242
Islanti	110 959
Irlanti	2 660 749
Italia	26 868 005
Latvia	576 962
Liechtenstein	2 483
Liettua	1 194 802
Luxemburg	311 575
Malta	236 516
Alankomaat	9 526 964
Norja	2 209 564
Puola	26 186 345
Portugali	4 318 892
Romania	9 960 187
Slovakia	3 168 128
Slovenia	1 051 738
Espanja	21 772 019
Ruotsi	2 304 582
Yhdistynyt kuningaskunta	29 651 746
Yhteensä	264 731 936

⁷¹ Komission tiedonanto C(2018) 2801 final, 15.5.2018, saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf, julkaistu Euroopan parlamentin ja neuvoston 6.10.2015 antaman päätöksen (EU) 2015/1814 (markkinavakausvarantopäätös) nojalla.